

Fecske Csaba

KISZÍNEZHETŐ
KÖNYV

Csalapinta villanytörpék

Egyházi Tünde rajzaival

FECESKE CSABA

CSALAPINTA VILLANYTÖRPÉK

MESÉK

Egyházi Tünde rajzaival

TARTALOM

**Paripa Pálék
Pupákok
Lilla heneegnő és Ákos vitéz
Vices idő
Lüke Tóni
Lilla heneegnő és a pipe
Kistestvér
Villanytörpék
Pele Pali
Látogatók
Ketten hazafelé
A nagy nap
Kréta
Földvári Manó
A kis tolvaj
Az állatkertben
A csaláncsípés
Fagylaltok
Tehetségtelen apa
A rokonok
Az okosító almamag
A nyúl és a csiga
A kölcsön
A számból király lesz
Mindenki igazsága
Levélke
Lóherék**

Paripa Pálék

Paripa Pálnak és Kanca Mancinak kiscsikója született. A hollÓ közölte a hírt a világgal. Megjelent a világháLón is. A vasaLÓ tüzet fújt örömeben, az oLLÓ vidáman csattogott. - HellÓ! - mondta a kiscsikó. - A világon vagyok, ez a vaLÓság! És négy lábra állt. Kicsit remegtek a lábai. Paripa Pál büszkén nyihogta: - Remek kiscsikó, nincs hozzá hasonLÓ!

Kanca Mancsi elérzékenyülten nyalogatta csemetéje csillagos homlokát: - VaLÓságos csodaLÓ! Csodálni vaLÓ!

A lehanyatLÓ nap bíborra festette a hegyeket. Alkonyodott. Meg-megLÓdult a szél. A kiscsikó csetlő-botLÓ léptekkel poroszkált a szülei mellett. Nem messze volt az istálLÓ, oda igyekeztek. Paripa Pál arra gondolt, versenyLÓ lesz fiacskájából, Kanca Mancsi meg arra, hogy hintaLÓ. A kiscsikó butuska volt még, úgy gondolta, citrompótLÓ lesz belőle. Az olyan érdekes lehet. S elpottyintott néhány LÓcitromot LÓkedvében.

Hol LÓ, hol nem LÓ, ment az úton két és fél LÓ: Paripa Pál, Kanca Mancsi és a kiscsikó, akihez nincsen hasonLÓ. Csakhamar elnyelte őket az istálLÓ. Az udvaron állÓ.

- LÓestét! - mondta a gazda, aki a pislákoLÓ lámpa fényénél megalmozott nekik. A jászolban aranyLÓ zab illatozott.

- LÓságos ég, be pompás ez a LÓság! - mondta Paripa Pál és nyerített egyet.

Kanca Mancsi nyihogott. A kiscsikó nem szólt semmit, épp szopott.

Pupákok

- Palika pá, Palika pá! - köszönnek a három pupákok. A három pupák pipára gyújt, majd paripára pattan. Három príma paripára a három pupák, pipával. Csak úgy ragyognak a pufók paripapopók.

- Pompás! - mondja peckesen Pál, a legpipásabb pupák.

- Pompás! - mondja Péter is, a legpufókabb pipás.

- Pampás! - pukkadozik Péterpál, s még hozzáfűzi: - Punktum és pont!

Elindulnak Piripócsra zabot hegyezni. - Palika pá, Palika pá! - poroszkál pejparipán a három pupák. Parázslanak a pipák.

Trap, trap, trap - koppan a patkó, porzik az út. A pupákok alatt prüszkölnek a paripák. A paripák alatt port vernek a paták. A paták alatt pengenek a patkók. Kop-kop, kopogás, patkók, por. Pipázó pupákok, poroszkáló paripák.

- Ihol ni, Piripócs! - pittyent Pál, a nem Péter és nem is Péterpál pupák.

- Persze, persze! - pöfékel Péter, a péteresen pocakos pipás pupák.

- Itt lakik Pócs Piri - pirul el pipacsosan a paripaháti pupák Péterpál.

- Piripócs Pócs Piri! - peng három pupák szív pálosan, péteresen, péterpálosan.

Kit választ Pócs Piri, kire pillant pirulva pillái alól, melyik pupákra?

Vár pipásan, pocakosan Pál, Péter, Péterpál. Vár a három pupák. Hát csak hadd várjanak! Pócs Piri ráér. Úgyse látott még Piripócscon három ilyen pödört bajszú pipás pupákot.

Lilla henecegnő és Ákos vitéz

Lilla henecegnő felhívta telefonon Ákos vitézt, hogy szabadítaná ki őt a szobafogságból, ha lehet, azonnal, ha nem lehet, máris.

- Hüp, hüp, hüp, ha nem szabadítasz ki, nem is tudom, mi lesz velem!

Ákos vitéz megkérdezte, ugyan ki ítélte őt szobafogságra és miért?

- Andi-mandi, és csak azért, mert átmentem az úton. Most mondd meg nekem, hogy jussak át a túloldalra, ha nem megyek át az úton? Hát van énnekem szárnyam? Hát katicabogárka vagyok én, vagy talán pillangó?

- Biztosan pirosnál-tilosnál mentél át - feszegette az igazság csukott ajtaját Ákos vitéz.

- Dehogy, nem pirosnál, zöldnél. A platánfánál, attól pedig nincs zöldebb kerek e világon.

- Bízhsz bennem! - nyugtatta meg Ákos a henecegnőt. Letette a telefont és már indult is.

A csöngetésre Andi-mandi nyitott ajtót. - Hát te mit keresel itt Ákos vitéz, ahol a madár se jár, a Harminchármas Buszról nem is beszélve?

Ákos szép sorjában elmondta jövedele célját, finoman célozgatott arra is, hogy itt valami szörnyű nagy igazságtalanság történt.

- No, nem egészen úgy történt, ahogy azt a henecegnő elmondta neked. Nem egyszerűen átment, hanem átszaladt. Egyenesen rohant. Igaz, nem figyelmetlenül, nagyon is kifigyelt, mikor jön autó, és amikor egészen közel ért, átrohant előtte, szívbajt hozva szegény sofőrre - mondta Andi-mandi. - A henecegnő nagyon is megérdemli a büntetést, de nem bánom, szabadon engedem őt, ha megfelelsz három kérdésemre. Ám jól vigyázz, mert ha nem tudod a választ, egy hónapig nincs palacsinta, se fagyi!

Ákos vitéz ráállt az alkura, elvégre azért volt itt, hogy Lilla henecegnőt bármi áron kiszabadítsa, nem pedig azért, hogy a Futó utcai kóbor ebek ugatását hallgassa és Lilla krokodilkönnyeit bámulja.

- Lássuk az első feladványt! - mondta Andi-mandi. - A világot átéri, mégis a tyúk átlépi. Mi az?

- Hogy éri át a világot, hosszába vagy keresztbe?

- Eh, ne butáskodj, a világ gömbölyű. Gömbölyű, mint a labda.

- Melyik labda, a kékpöttyös, vagy a pirosöttyös?

- Secko jedno.

- Ez most milyen nyelven volt?

Andi-mandi feje pirosra váltott, nem is tudom, a paprika vagy a cékla szokott ilyen színű lenni. Esetleg a főtt rák. Ákos vitézt viszont kemény fából faragták.

- Minden tyúk át tudja lépni, még dédike kendermagos tyúkjá is?

- Hát persze, a keréknyom olyan keskeny, hogy még egy kis gyöngytyúk is át tudja lépni - mondta bosszúsán Andi-mandi.

- Keréknyom! - kiáltott föl boldogan Ákos, mintha ő találta volna fel a spanyolviaszt.

- Így könnyű, kikotyogtam neked a megoldást. De most jön csak a neheze!

- Nem baj, csak a válasz legyen könnyű!

- Három kanári van a szobában meg egy macska. Két kanárit kieresztek az ablakon, hány kanári marad a szobában?

- Milyen színű a macska? - kérdezte Ákos.

- Mit számít az! - mondta Andi-mandi kissé ingerülten.

- Neked se mindegy, milyen színű a hajad, különben nem festetted volna vörösre.

- Hát jó, legyen szürke az a macska!

- Legyen, vagy már van is?

- Van egy szürke macska.

- És mennyi kanári?

- Három! - Andi-mandi arcán mintha megint a piros bizonyos árnyalatai jelentek volna meg.

- A tolluk színe?

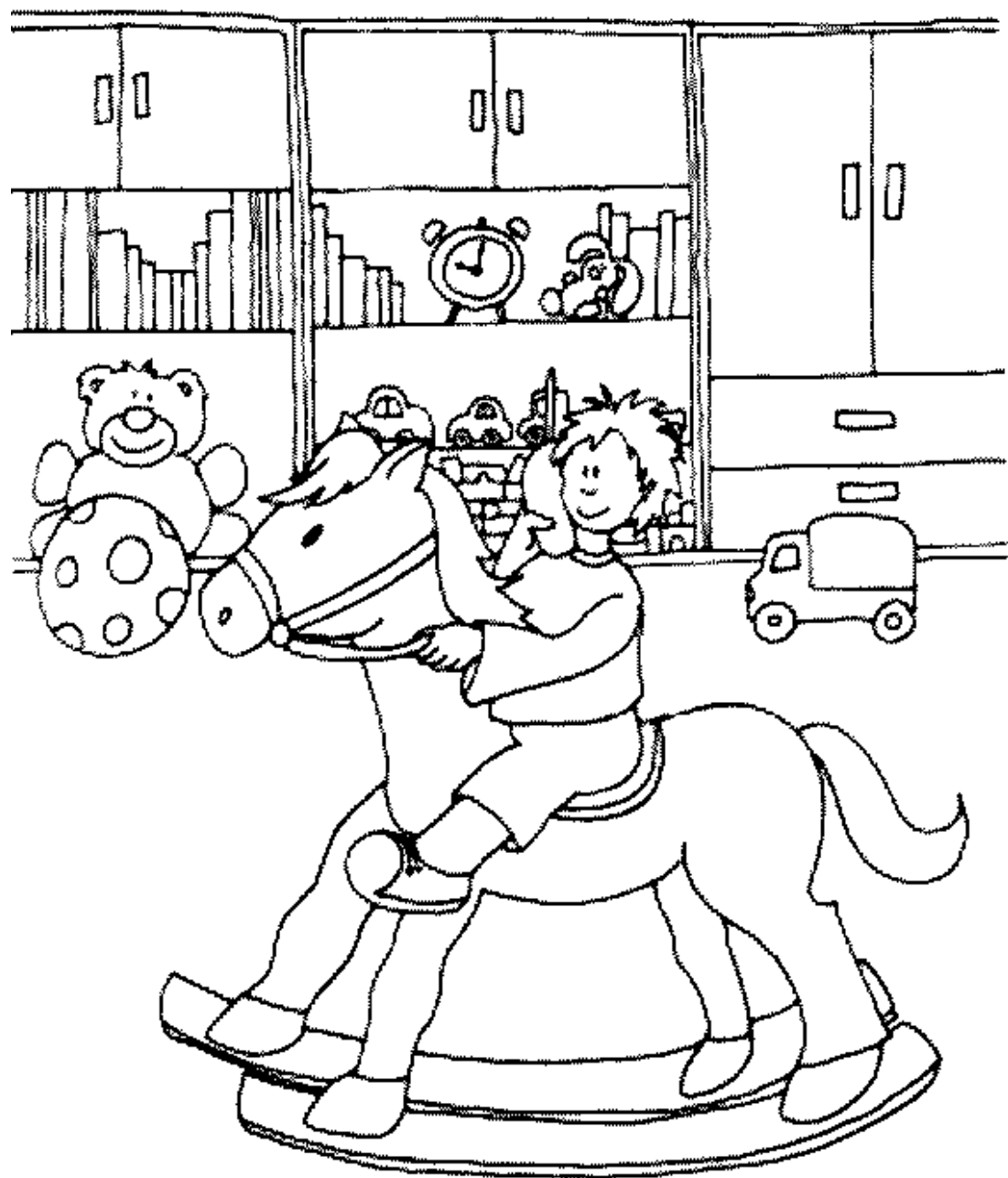
- Mit tudom én?! Ez a megfejtés szempontjából édesmindegy! - jött ki a béketúrésból Andi-mandi. - Mit számít, amikor kettő kirepült az ablakon, a harmadikat pedig fölfalta a macska!

- Az az undok szürke macska - toldotta meg Ákos vitéz.

Andi-mandinak teljesen felmorzsolódott az ereje a heves küzdelemben, nem tette föl a harmadik kérdést. Sarkig tárta az ajtót és fáradtan azt mondta: - Menjetek Isten hírével, de az úton át ne szaladjatok, mert hátrakötöm a sarkatokat!

Mit mondjak, szófogadóak voltak. Nem szaladtak át az úton, ellenkezőleg, középen mentek, szép lassan a záróvonalon. Ők ugyanis a fejükbe vették, hogy hosszában mennek át az úton.

Még most is mennek, ha át nem értek.

Vicces idő

Ákos a nagy kiskertjében, a negyedik emeleti erkélyen pihen. Most pihen ki a palacsintaevés fáradalmait, nagyokat szuszog a kis műanyag székekben, amit nemrégiben vásárolt a nagy Ákosnak. A másikat meg Lillának. Szép fehér műanyag székek várják türelmesen az aprónépet. Nem érheti szó a ház elejét... Csak hát ugyanabba a székbe akar beleülni mind a kettő. Most légy okos Domokos! „A teremburáját!” - mondja valaki. Ez a valaki pedig nem más, mint nagyapa, akit sikerült kihozni a sodrából. Még azt is mondja nagyapa, fenyegetően simogatva nem létező bajuszát, hogy „Kotty belé, szilvalé!” De ezt már nem lehet megállni nevetés nélkül. - Hihihihihhi! - ez Lilla hangján van. - Hehehehehe! - ez meg Ákosén.

Ákos tehát a palacsintázás utáni ejtőzéssel van elfoglalva. Szép nagy bajusza nőtt lekvárból. Egy kevéske lekvár a pizsájára és a fülcimpájára is jutott. A keze szerencsére nem lekváros, még időben beletörölte a pólójába.

- Nincs valami vicces idő - mondja Ákos elgondolkodva.

- Hogy érted ezt? - kíváncsiskodom.

- Komoly felhőket látok közeledni az égen.

- Milyen felhőket látsz te közeledni? Egy-két felhőpamacs, ha van az égen. Láthatod, szép derült az ég.

- Reggel a tévében komoly felhőzetet jósolt a meteorológus néni.

- Talán gomolyfelhőzetet.

- Lehet, de annak nincs semmi értelme.

- Gomolyfelhőzet lesz, ha mondom! - de már bánom is, hogy vitába bonyolódtam, nem igazán tudom, mi is az a gomolyfelhőzet, legföljebb sejtem. Nem járathatom le magam Ákos előtt, gyorsan föllapozom az értelmező szótárt, ahol ez áll a gomolyfelhő címszó alatt: „Napos nyári időben felül kupolaszerű, alul lapos felhő.” No, most már ezt is tudom, nem fogok bután meghalni, bár nem nagyon tudom elképzelni az alul lapos felhőt.

- Szóval nem komoly felhő?

- De nem ám! De nem is gomolyfelhő.

- Akkor miért mondta a meteorológus néni?

- Talán meggondolták magukat a felhők és másfelé vették az útjukat. Vagy a meteorológus néni nem a megfelelő varázsgömbbe nézett bele. Tudod, tévedni emberi dolog. Örülj neki, hogy szép idő van.

- De én úgy szeretnék gomolyfelhőket látni! - mondja az én lekvárbajszú Ákos vitézem, s vágyakozva nézi az ég kék zománcú serpenyőjében a nap tükörtojását. Az a gyanúm, tükörtojást fog kérni vacsorára. Meg csillagokat teliholddal. Neki még minden kívánsága teljesül.

Lüke Tóni

Hétvége van, de az is lehet, hogy világvége. Lilla hencegnő és Ákos vitéz sakkozik: kő kövön, akarom mondani bábu a táblán nem marad. A nekihevült játékosok hajba kapnak, körömszakadtig védik a maguk igazát, vagyis a maguk bábuját.

Nagyi a konyhában szorgoskodik. Fő az ebéd, de még jobban fő a nagyi feje, ezt abból is látni, hogy már egészen piros.

Vasgyúró Szabi egy szót se szól, elmélyülten a fikusz leveleit számolgatja. Igaz, még nem tud számolni, ezért szépen elrakja a letépett leveleket a fiókba, az iratok közé azokra az időkre, amikor már fog tudni számolni. Addig is, jobb híján, sorban kóstolgatja a nagypapa névkártyáit: József, Elemér, Károly, Rudolf, neki egyre megy, mindegyiktől csak fintorog. Úgy tűnik, nem igazán smakkol neki.

- Mamaa, mamaa, Lilla azt mondta nekem, hogy Lüke Tóni! Ugye nem is Lüke Tóni vagyok, hanem Ákos?!

- Hát persze, hogy az vagy drága csillagom, Ákos!

- Mamaa, mondd meg Lillának, hogy nem vagyok Lüke Tóni, ne mondja nekem, hogy Lüke Tóni!

- Ejnye, aranyoskáim, én most finom ebédet főzök nektek, játsszatok szépen, ne csúfoljátok egymást! Ha jók lesztek, lesz palacsinta is.

- Hurrá, csalapinta! Nagyi, mi leszünk csalapinták?

- Beee Lilla, te vagy Lüke Tóni, nem én! Mama is megmondta.

- Nem is igaz, nem mondta mama, csak te mondtad! Mama, mondtad, hogy Lüke Tóni vagyok?

- Kislányom, dehogyis mondtam én ilyet!

- Te mondtad előbb! - toppantott egy nagyot Ákos vitéz.

- Nem én, te! - toppantott még nagyobb Lilla hencegnő. Piros az arca, mint a rózsá... De ha jobban megnézzük, olyan, mint a cékla vagy a főtt rák. Felforrt benne a víz, mint a nagyi fazekában.

- Te vagy Lüke Tóni!

- Mama, azt mondja Ákos, hogy Lüke Tóni, azt mondja, hogy én mondom, hogy Lüke Tóni, amikor én nem is mondom, hogy Lüke Tóni!

- Lüke Tóni, Lüke Tóni!

Csöngetnek, nagyi nyit ajtót.

- Ki volt az? - kérdezik izgatottan a lurkók.

- Lüke Tóni személyesen - mondta nagyi. - Annyit emlegettétek, hogy azt hitte, hívtátok.

- Mért nem engedted be?

- Mert félt szegényke, hogy elveszitek a nevét és egymásra kenitek. Én pedig attól félttem, hogy jól ellátja a bajotokat, amiért annyit emlegettétek fölöslegesen.

- Jól tetted mama, hogy nem engedted be! - mondta hálálkodva Lilla. - És mondd, hol lakik?

- Nem tudom - vallotta be nagyfi.

- És hogy néz ki?

Nagyfi kicsit elpirult, megköszöri a torkát és úgy mondta: - Hát hogy is mondjam csak, izé, olyan lüketónisan mókás kinézetű, leginkább talán Pinocchióra hasonlít. De hagyjuk őt, nehogy megint becsöngessen. Ne bosszantsuk fel, játsszatok szépen!

Játszottak, amíg az utolsó palacsinta is ki nem sült. A palacsintaevésben Szabi járt az élen, a három névkártya után hatot befalizott. Ákos négyet, Lilla hármat, mert csak addig számolta. Ha tovább számolta volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Lilla hencegnő és a pipe

Lilla hencegnő felhúzta a nagy hétmérföldes papucsát és hipp-hopp... hasra esett. Elterült a szőnyegen, akár a béka. Brekegni éppen nem brekegett, nem is kuruttyolt, ám egetverő bömbölésbe kezdett. Zokogott, ahogy csak a hasra eső kislányok tudnak, akikről minden intő szó leperreg. Bizony falra hányt borsó mifelénk bőséggel terem. Tele van vele a padlás.

De azért semmi baj, kis piros foltocska a térden és a könyökön, volt már ilyen és biztosan lesz is még.

- Néha az egereket is meg kell itatni - mondja nagypapa, és Lilla arcán máris ébredzik a mosoly, mint a hajnali ég alján a kelő nap pírja.

Fogja locsolókannáját, amelynek olyan szép margaréta formájú öntözőfeje van, megtölti vízzel és szalad, szalad kis pisze orra után. Vérhólyagok maradnak utána a levegőben.

- Hová sietsz úgy Lilla, hogy lábad se éri a földet? - kérdezi Ákos vitéz a lépcsőházban, hazatérőben, a hétfejű sárkánnyal történt viaskodástól kissé elcsigázva.

- Szaladok a pipéhez, mert a vakkor megakadt a torkán. Vízet viszek neki, meg ne fulladjon szegény.

- Na és a kakas, az nem visz neki vizet? - csodálkozik Ákos.

- Vinne szegényke, hogyan vinne, de az a szemtelen kút nem ad neki! - mondja felháborodva Lilla. Szeme megakad Ákos vitéz vértől pirosuló kardján.

- Csak nem sárkányvér az ott a kardodon?!

- De bizony az! - húzta ki magát Ákos vitéz. Talán öt centit is nőtt hirtelen, ám Lilla hencegnőnek most nem volt érkezése a csodálkozásra, sietnie kellett, nehogy a pipe megfulladjon. Ahogy csak bírta, szedte apró lábait. Szaladt lélekszakadva. Jaj! A nagy sietségben megbotlott, a víz kilocsant a kannából a földre. Néhány cseppecske maradt csak az alján.

A villamos mérgesen csengetett rá: - Jegyet vagy bérletet!

- Sajnos nekem egyik sincs - mondta sírásra görbült szájjal Lilla.

- Pénzzel is beérem! - mondta mogorván a villamos.

- De nekem pénzem sincsen! A pipéhez kell érnem minél előbb, nehogy megfulladjon szegényke! Torkán akadt a vakkor.

A szőrös szívű villamos nem engedte, hogy fölszálljon, nélküle robogott tova a hidegen szikrázó síneken.

Lilla nyakába szedte a lábát. A Szinvában megmerítette kannáját. Szerencsére még idejében odaérkezett a pipéhez. Egy korty víztől leszaladt torkán a vakkor.

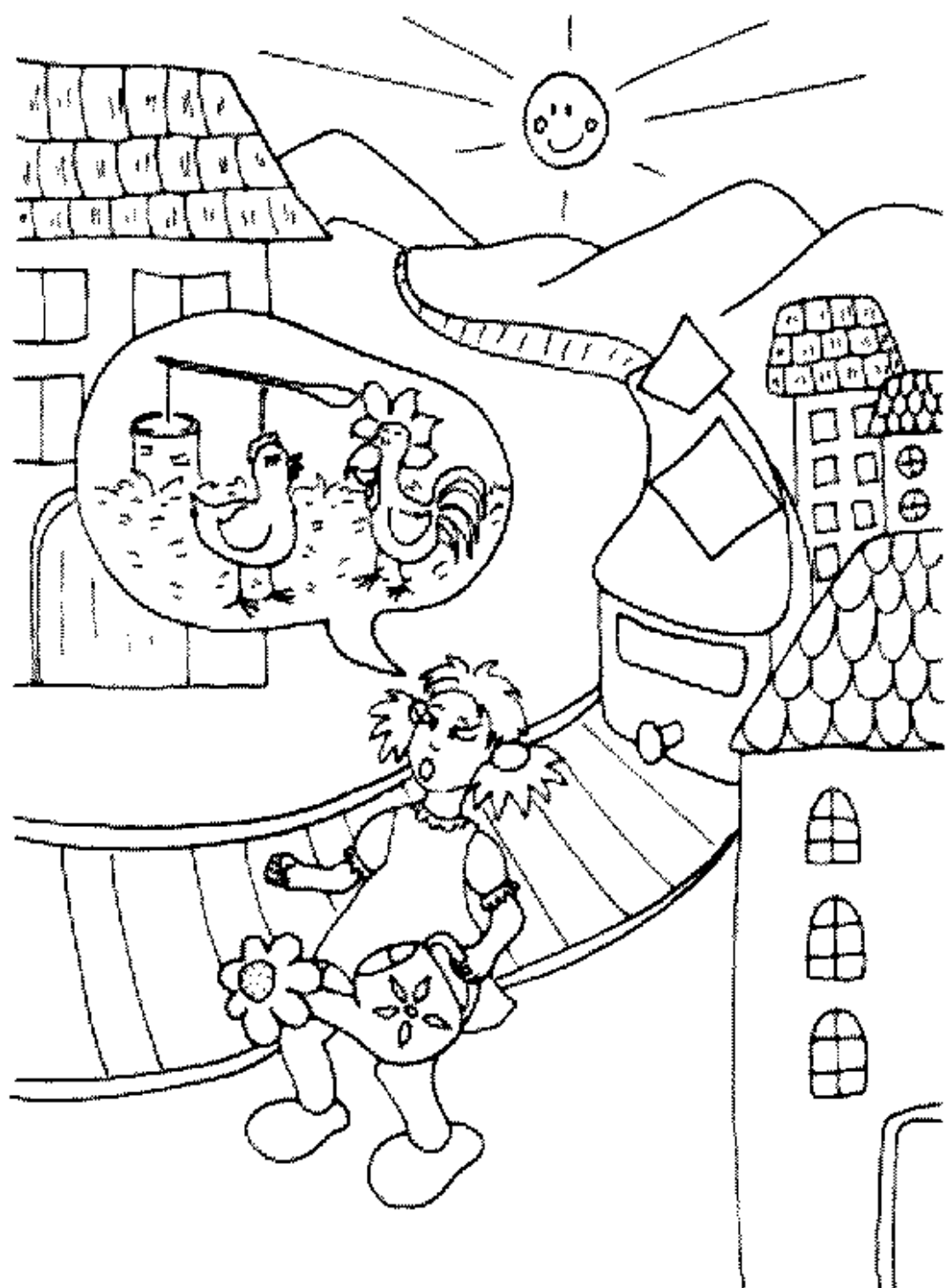
- Köszönöm Lilla! - mondta a pipe, és mondta a kakas is.

- Ülj a hátamra - mondta a kakas. A hencegnő felpattant rá és jó erősen megkapaszkodott piros tarajában. Kellett is kapaszkodni, mert kakas bátyó szélesebben haladt, a pipe is alig bírta követni. A villamos bosszúsán csilingelt.

- Lassúbb vagy, mint egy fékhibás farmotoros giliszta ősszel! - kiáltott oda Lilla hencegnő. Ettől aztán torkán akadt az áram a villamosnak. Nem törődtek vele, otthagyták.

Lilla meghívta a kakast és a pipét vendégségbe, de azok elhárították az invitálást: - Köszönjük hencegnő, de nem szeretnénk fazékban húslevesként végezni!

És elmentek, és még most is boldogan élnek, hacsak fazékba nem kerültek azóta.

Kistestvér

Pisze Pösze, a szeleburdi tavaszi szellő megsúgta a nagy titkot Ákosnak, hogy kistestvére fog születni. Ákos kikerekedett szemekkel bámult rá. A nyárfa leveleinek tanulmányozásával volt elfoglalva éppen. Egy öreg padon ült egy még öregebb nyárfa alatt. Rigók szórakoztatták, gyakorolták a szolfézszt.

- Honnét tudod? - kérdezte Ákos.

- Mindenki tudja, te kis buta - nevetett Pisze Pösze, és máris a tó vizét borzolta, azt fodrozgatta, a vizet, amelyen hattyúk és vadkacsák úszkáltak békésen. Szerette a hattyúkat nézegetni Ákos, még jobban a vadkacsacsibéket, heten voltak és így szólongatta őket:

- Bölcsis tasukák, gyertek ide legyetek szívesek, én vagyok Ákos, én is bölcsis, de ősszel már óvodás leszek és kistestvérem fog születni. Egy kisöcsém. Megtanítom majd fütyülni. Nagypapa szerint jobban fütyülök, mint a rigó. Azt is szokta mondani, hogy fütyülök arra is, amit ő mond.

Ákost valahogy hidegen hagyták a hattyúk meg a bölcsis tasukák, Pisze Pösze bolhát tett a fülébe avval, hogy kistesója fog születni. Mert nagy dolog ám az!

Otthon ez volt az első kérdése:

- Anya igaz, hogy kistesóm születik?

- Igaz, kicsikém - mondta anya, és picikét elpirult.

- Honnét tudod te ezt?

- Tudod kisfiam, az édesanyák megérik, hogy gyerekük fog születni.

- A gyerekek nem érzik meg, hogy kistestvérük születik?

- Nem, ők nem érzik meg, csak idővel megtudják, valaki elmondja nekik.

- No, és az apák és a nagymamák?

Anya ettől a kérdéstől egészen zavarba jött, a hasát simogatta, a hasát, amely, most vette csak észre Ákos, akkora már, mint a Jocó bácsi sörpocakja.

- Anya, miért van ekkora hasad?

- Mert ott van a baba, a te kistesód - mondta anya kissé elzékenyülve.

- Biztos vagy benne? - kételkedett Ákos.

- Persze, biztos - mondta meggyőződéssel anya. - Te is ott voltál egykor.

- Az nem lehet, én nem voltam ott! Én nem akarok ott volni! - mondta durcásan Ákos, és bezárkózott a szobájába. Neheztelt anyára, mert úgy gondolta, hogy becsapta őt. Ő nem is volt anyja hasában, ha pedig ott volt, miért enged be oda mást is. Egy idegent?!

A hintalóra pattant és világgá ment, az Üveghegyen is túlra, ahol a nagymama dugóhúzás farkú kismalaca túr, és cifra kakasa kukorékol ébresztőt az óriásoknak és törpéknek. Ásítós Manó bosszúsán rázza ki hajából és szakállából a kelő nap sugarait. Ákos arra gondolt, mégiscsak jó lesz majd egy kistestvér, lehet vele játszani, lehet neki parancsolgatni, ő lesz a legkisebb a családban. Reménykedett benne, hogy nem valami böggömasina lesz, nem lány, hanem fiú. Ha lány lenne mégis, ráparancsolnék, hogy szülessen vissza, gondolta és egy csattanós pacsival üdvözölte Ásítós Manót. Mert már Álomország kapujában állt.

Villanytörpék

Hol volt, hol nem volt, ha nem volt is régen volt, olyan régen, hogy a kunkori farkú kismalac, amelyik az Üveghegyen túl túrja a földet, még meg sem született, s Lilla hencegnőnek és Ákos vitéznek fenekén volt a tojáshéj. Az pedig tudvalevő, hogy milyen régen volt, hiszen már nagycsoportosok az oviban, egyik pöttyös bögre, másik lepke, akarom mondani pillangó. Én mindig attól félek, hogy egyszer eltörik a pöttyös bögre, a lepke pedig elrepül, még akkor is, ha pillangó, mert az ilyesmi elő szokott fordulni még a legjobb családban is.

Történt egyszer, mert mifelénk mindig történik ám valami, hogy fönt nevezett aprónépek Rimamóka felügyeletére bízták, mert nem mehettek az óvodába, apa, anya pedig a dolgozóban volt. Ákosnak féltőmirigy-gyulladás, Lillának meg csacsiköhögése volt. Mindkettőt elfogta a póni félelem, hogy szurit kap a leggömbölyűbb testrészébe a doktor nénitől. Ki ne tudná, mennyire fáj a szuri, elég megpillantani az injekciós tűt. Pöttyös bögre és lepke összevitakozott azon, vajon a féltőmirigy, avagy a csacsiköhögés a nagyobb, a halálosabb. A vitának persze nagy-nagy haragudás lett a vége, mosolyszünet. Két duzzogó nebáncsvirágot láthatott az ember, ha bekukkantott a szobába. Ákos vitéz a fotel mögé bújt, ott duli-fulizott magában, még a kardja is mérges volt, dühében kiverte a rozsdá. Lilla hencegnő a békülés reményében rajzolt egy kúpos tevét Ákosnak, ám a vitéz szerint az nem is teve, hanem hegy, amelynek lábai is vannak. Meg farka.

- Nem igaz, nem hegy, hanem kúpos teve! - dobbantott nagyot a lepke, és ha kéznél lettek volna a szárnyai, alighanem elrepül világgá, de a vitéz úr kötötte az ebet a karóhoz. A Gesztenyés úti békekötés bizonytalan időre elhalasztódott. Már csaknem kipukkadt a két kis méregzsák, amikor hazaérkezett a városból Bapapóka, villanytörpét hozott egy dobozkába csomagolva, a régi ugyanis felmondta a szolgálatot, kiégett. Egy kiégett villanytörpe mit sem ér. Mert mit csinál egy villanytörpe? Világít a sötétben, miután Bapapóka becsavarta a foglatba.

- Ha Lillát csavarnád be, ő is világítana? - kérdezte Ákos vitéz, aki igen kíváncsi természetű volt.

- Á, dehogy, a világításhoz csak a villanytörpék értenek - mondta Bapapóka. - Áramot fogyasztanak és világítanak.

- Én is szeretnék áramot enni! - mondta vágyakozva Ákos.

- Én is! - mondta még vágyakozóbban Lilla.

- Az áram igen veszélyes dolog. Ha megérintitek a vezetéket, megráz benneteket, akár halálos ütés is érheti az embert.

- A villanytörpét nem érheti?

- Őt nem, neki direkt jót tesz az áram.

- Jó neki! - mondta egyszerre mindkét csillogó szempár gazdája.

- Látjátok, azért van vakdugó a konnektorban, hogy még véletlenül se nyúlhattok bele.

- Vak dugó? Azért vak, mert nem lát? Szegény dugó, én bizony nem cserélnék vele!

- Az áramot se látja? - de a választ meg se várják, a kíváncsiskodók Rimamóka felé fordulnak. Lilla csücsöri szája kérdezi: - Nagyika, akkor most te vagy a mi fülegyelőnk, te parancsolgatsz nekünk?

- Nem, dehogyis parancsolgatok én, csak vigyázok rátok, nehogy valami baj érjen benneteket.
- Mint a jó tündér? - nézett nagyikára Ákos vitéz. Rimamóka alig észrevehetően elpirult. Bólintott. Tisztára úgy, mint a jó tündér szokott.
- És minden kívánságunkat teljesíted?
- Amit csak tudok.
- Légyszi' adjál nekünk túrórudit!
- Honnét vegyek én most túrórudit?
- Onnét, ahol van, még ezt sem tudod?! Akkor süssél nekünk csalapintát! Százat! - rendelkezett a hencegnő.
- Ezeret! - fejelte meg Ákos, aki már jobban otthon van a számok világában, és el tud számolni negyvenszázig.

Kívánságuk Rimamóka számára parancs, hamarosan kisült a csalapinta, utána megnyalták mind a tíz ujjukat. Bár ebben, hogy kinek hány ujja van, némi vita támadt, mert Lilla hencegnő csak hétig jutott, Ákos vitéz viszont meg sem állt tizenháromig. A csalapinta után volt jég rém meg popsi kóla is. No, meg fülig érő bajusz lekvárból. A Fülegyelő elégedetten dörzsölte a kezét. Bapapóka viszont úgy megijedt a jég rémtől, hogy gyorsan legurított egy sört. Pöttyös bögre és lepke kuncogva nézték, mint ugrál föl-le az ádámcsutkája.

- Hihihihih!

- Hahahaha!

Ezen még Asító Manó is elmosolyodott kicsit, aki ott várta őket a posztján, Álomország kapujában.

Pele Pali

Pele Pali, a bozontos farkú kismókus a mobilján felprüttyögte Lilla hencsnőt, meghívta Tapolcára. Lilla hencsnő nagyon szeretett telefonon locsifecserészni, de még jobban szeretett utazni. Megparancsolta gyorsan Andi-mandinak, hogy csomagoljon és segítse fel a piros cipellőt meg a csipkés bugyit. Szissze, a pajkos nyári szél, aki olyan szívesen emelgeti a kislányok szoknyáját, nem látott még ilyen szép csipkés bugyit, pedig már látott néhányat. Mondta is Gyanta Gyulának, a sötét nézésű feketefenyőnek. Gyanta Gyula elpirult, szégyenlős volt szegény, még a gyanta is kicsordult belőle.

Lilla hencsnő útnak indult fényes kíséretével, orrán három szeplővel Tapolcára, Pele Palihoz, a bozontos farkú kismókushoz. Kosárcájában három szem mogyorót vitt neki, miután a csokit gondosan eltávolította róluk, Pali azt úgyse szereti.

A Kettes Busz illedelmesen köszönt: - Hódolatom hencsnő, olyan elragadó már korán reggel, éhgyomorral!

Egy néni meg egy bácsi, akik uborkát cipeltek hatalmas cekkerekben és kosarakban, teljesen egyetértettek az előttük szólóval. Uborka néni azt mondta: - Ilyen szép kislányt én még nem láttam!

Uborka bácsi bólintott, összeütötte a bokáját és átadta a helyét Lilla hencsnőnek.

- Miért állunk már megint?! - kérdezte bosszúsan a néni.

- A piros lámpa azt kérdezi, hová mész Lilla. Meg kell mondani neki, különben nem enged tovább.

Hát persze hogy megmondta. Elmondta a néninek meg a bácsinak Pele Palit is és mutatta a három szem mogyorót.

A busz nemsokára már Tapolcán szuszogott a felforrósodott aszfalton. Lilla megkínálta egy kólával. „Kösssz!” - mondta a Busssz. Mindenki azt hitte, defektet kapott.

Pele Pali a park bejáratánál már várta Lillát, köszönte szépen a mogyorót. Reménykedett, van még néhány szem a kosárcájában, de csalódnia kellett. - Nézzük meg a hattyúkat! - javasolta a hencsnőnek. - Nézzük - mondta Lilla. Elmentek a tópartra, odaúszott hozzájuk két hófehér hattyú. Gyönyörűek voltak, csillogott tollukon a napfény. Lilla hencsnő mintha rőfögést hallott volna. - Disznók vannak valahol a közelben - mondta, de Pele Pali azt mondta, hogy ez a rőfögő hang bizony a hattyúktól származik. Lilla ezen igen elcsodálkozott, nem fért a fejébe, hogy tudtak a hattyúk lenyelni egészben egy disznót. Egy ilyen kacifántos kérdésre még Pele Pali se tudta a választ, tanácsalanságában megcsóválta bozontos farkát és fölszaladt a legelső fára. Onnét integetett Lilla hencsnőnek, aki egy emeletes fagyival kárpótolta magát. Azért a foltért a ruha elején pedig igazán nem okolható senki, hiszen tudnivaló, hogy ilyen kánikulában még a legmegátalkodottabb fagy is megolvad és elcsöppen.

Látogatók

Egy szép napon Lilla hencegnő és Katica úr meglátogatta Ákos vitézt. Meg aki hozzá tartozik, mert szokás szerint voltak ott mások is, anyákok, apákok, nagyapák és még nagyobb mamák és más ilyen csokitiltó népek, tudjuk, hogy van ez. Mindig másképpen, mint ahogy azt egy gyerek elképzei. Bizony, nehéz gyereknek lenni, mindenki csak neki akar parancsolni.

Lilla hencegnő és Katica úr rokona Ákos vitéznek, noha ez egyáltalán nem látszik rajtuk. Nincs rájuk írva. Lilla hencegnő az unokatesója, és együtt szerepelnek egy könyvben, amit a nagypapájuk írt. A nagypapa ugyanis tud írni, kívülről tudja az ábécét. Katica úr, akit a szülei Patriknak hívnak, a másodunokatestvére, vagyis a mamáik unokatestvérek. A Katica úr elnevezés onnét van, hogy katica a jele az oviban. Ákosnak pöttyös bögre, mégse hívja senki Pöttyös Bögre úrnak.

Van ám Ákos vitéznek igazi édestesója is, most hozták haza a kórházból. - Ott vették ki az anya hasából - mondja nekitüzesedve Ákos. - Ott voltam valamikor én is, régen, amikor még nem voltam - és büszkélkedve megmutatja az aprónépnek vadiúj és ez idáig egyetlen kistesóját. Szabi ebéd után van, jól belakmározott és most az igazak álmát alussza. - Húzza a számbórt! - mondja Ákos. Lilla hencegnő és Katica úr odaszalad a kiságyhoz, és érdeklődve bámulással a kis jövevényt, aki azelőtt még sohasem volt ott.

- De nagy feje van! - csapja össze kezeit Katica úr.

- Nagy fejed van neked! - mondja sértődötten Ákos.

- Nincs is neki szeme! - fanyalog Lilla hencegnő, aki a Hámori-tó zöldjével szokott nézni az emberre. De hát Lilla még olyan kicsi, még oviba se jár, azt se tudja, hogy egy meg egy az három.

- De van neki szeme! - mondja Ákos. - Csak most csukva van te kis buta. Amikor alszol, neked is csukva van a szemed, majd nézd meg a tükörben!

Ekkor, mert túl hangosan folyt a dumaparti, kinyitotta szemét Szabi, mintegy bebizonyítva Lillának, hogy mégiscsak van neki szeme. Két kis kacsaúszató nevetett rájuk. És nagyra nyitotta a száját is: - Oá, oá!

Ákos bátyó ezt így fordította a másik kettőnek: - Azt mondja, hagyjuk őt békén, mert aludni szeretne. És ekkor beszólt anya is, Ákos és Szabi mamája: - Most már hagyjátok aludni a picit! Majd nektek is hoz kisbabát a gólya néni.

- Nem is a gólya hozza a kisbabát! - mondta Lilla. - Nekem nem is egy kistesóm lesz, hanem három, a nagy már meg is ígérte, beee!

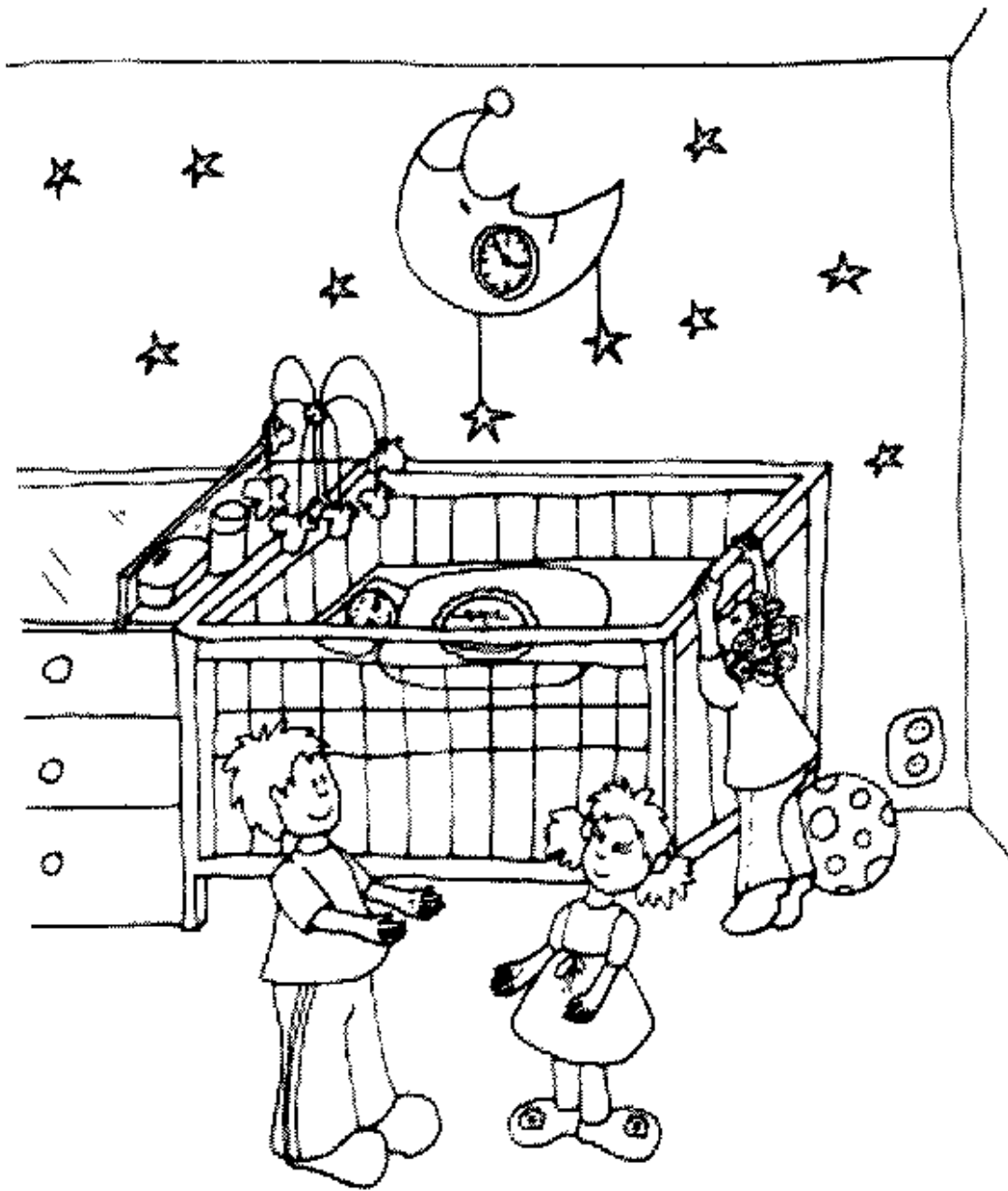
- Nekem inkább egy kiskutyus kell! - mondta Katica úr. - A kiskutya nem bömböl egész nap, mint a kisbaba.

- Én nem adnám a kistesómat semennyi kiskutyáért! - mondta Ákos. Odaszaladt a kiságyhoz és megsimogatta Szabi buksiját. - Ő az én kistesóm! - és ezt nemcsak mondta, de úgy is volt, bele volt írva a szemébe. - Ha a talpát simogatom, azt nagyon szereti, olyankor még a sírást is abbahagyja.

Lilla hencegnő és Katica úr hitte is, meg nem is.

- Még beszélni se tud - mondta Katica úr a liftben lefelé menet.

- Csak kettő haja van - ezt Lilla mondta, de otthon mindketten kistesóért követeltek, olyat, amilyen Ákosnak van. Lehet nyafogós, csukott szemű, lehet akármilyen, csak kistesó legyen.

Ketten hazafelé

Puha, meleg kezecke verdes a tenyeremben, gyámoltalan, mint a fészekből kipottyant madár-fióka. Ez a kezecke Ákosban végződik. Együtt megyünk hazafelé az óvodából. Süt a nap, cifrázza a hársfán a rigó. A verebek zsinatolása is édes muzsika most a fülemnek.

- Vau, vau - ugat egy fekete kiskutya cérnahangon az egyik földszinti lakás nyitott ablakából.
- Azt mondta, szervusz Ákos - fordítja embernyelvre a kutyust Ákos. Nem tudom, minden gyerek tud-e kutyául. Ákos tud.

Kip-kop, kipi-kopi - lépkedünk egymás mellett. Egy kicsi és egy nagy.

- Ne lépj olyan nagyokat! - szól rám feddően.

- Nagy cipővel nem lehet csak nagyokat lépni - mondom, de azért kurtábbra fogom lépteimet. Elvégre nem hajt a tatár.

- Mi volt az ebéd? - kérdezem óvatosan, mert tudom, nem kedveli az efféle kérdéseket.

- Káposztaleves - vágja rá csípőből.

- És a második fogás?

- Lepkét fogtunk Danával.

- Úgy értem, mit ettetek a leves után?

- Káposztás tésztát.

Kétkedve nézek rá.

- Miért, te nem szereted?

- De, nagyon szeretem, jól megborsozva.

- Micsinálva, megborsozva?

- Örült borsot hintek rá, amitől te tüsszenteni szoktál.

- Ki nem állhatom az örült borsot!

- Aztán mi volt még a káposztalevesen és káposztás tésztán kívül?

- Káposztás sütemény.

- Víz helyett pedig biztosan káposztalevet ittatok. Nem a nyusziovíban voltál te véletlenül? Nini, most látom csak, hogy megnőttek a füleid a sok káposztától!

A Harminchármas Busz jóllakott emberekkel. Nem jut ülőhely, szerencsére Ákosnak van két erős lába, nem okoz problémát az állás. Álljuk a sarat emberül. Ákosul, nagyapául. A kanyarban mi is kanyarodunk, nekiütődünk a szomszédunknak, aki rosszul vette be a kanyart.

- Mért van a néninek bajusza? - kérdezi Ákos olyan hangosan, hogy csak az nem hallja, aki nem akarja.

- Pszt! - figyelmeztetem, de már késő, a nénit előnti a pirosság a lábujjától a feje búbjáig. A következő megállónál le is szállt tömött cekkereivel.

Megdorgálom Ákos a tapintatlansága miatt.

- Miért, szerinted nem volt bajusza?

A buszmegállóban, ahol leszállunk, elromlott a digitális kijelzésű óra, eltűntek a számok.

- Papa nézd, ellopták az időt! - kiált föl meglepetten Ákos.

- Nyugodj meg, egy kis idő azért maradt nekünk a karórámban. Ez elegendő, hogy boldogan éljünk, míg meg nem halunk.

- Én nem akarok meghalni! - mondja indulatosan.

- Én sem - dűnnyögöm az orrom alatt.

- De te már öreg vagy - mondja. - Ugye csak az öregek halnak meg?

- Igen.

- Akkor jó, mert én sose leszek öreg.

- Persze, hogy nem.

Kip-kop, kipi-kopi, lépkedünk. Megyünk hazafelé. Egy kicsi meg egy nagy. Egy halhatatlan meg egy halandó.

A nagy nap

Nagy nap ez a mai. Még nem nagy, még a nap se kelt fel, csak Ákos, de nagy lesz, mert Lillafüredre megyünk kirándulni.

- Miért nincs Ákosfüred, ha Lillafüred van? - kérdezi Ákos. Azt hiszi, hogy Lillafüred az unokatesójáról, Lilláról van elnevezve.

- Ha jó leszel, lesz Ákosfüred is - próbálom megnyugtatni.

- Miért, Lilla talán olyan jó volt?! A múltkor is a falra kente a főzeléket, ez nem igazság!

- Meghalt Mátyás király, oda az igazság! - mondom, de ez csak olaj a tűzre.

Nyögéseket hallok a fürdőszoba felől. Ha nem szégyellném, azt mondanám, inunkba szállt a bátorság. Ákos felvilágosít. - A rém az, a Fogk rém, megyek és legyőzöm!

Már hallom is a párviadal félelmetes hangjait: „glüglüglü, pökk, glüglüglü, pökk!” Kész, vége, a Fogk rém eltűnik hirtelen a lefolyóban, mint szürke szamár a ködben.

A nagy szatyorjában van elegendő elemózsia, csupa finomság: pogácsa, túrórudi, ivólé, Ákos nem fog hiányt szenvedni semmiben.

A lépcsőházban találkozunk Pincorász bácsival, a hajléktalan varázslóval, akinek csak egy nagy szőrtarisznyája és hosszú, szomorú szakállja van. A pincében szokta meghúzni magát éjjelente, enni csak akkor eszik, ha valaki a kezébe nyom egy karéj kenyeret, vagy talál valami ehetőt a kukában, a terüljastalkámja sajnos rég elromlott. Ákos is tudja ezt.

- Bácsi, fogd ezt a drázsét! Álomdrázsé, ha ezt beveszed, mindig álmodj magadnak sült csirkét, puha ágyikót, tiszta ruhát!

- Köszönöm, Ákos! - mondta Pincorász bácsi. - Viszonzásul nagy adag fagyit álmodok neked.

Nem tudom Pincorász bácsi álma volt-e, elmentünk egy fagyizó mellett, Ákos természetesen behajtotta rajtunk az álmot. A második alkalommal azt mondta neki nagy: - Legközelebb megint kapsz egy kétgombócosat.

- Nagy, szerintem már legközelebb van! - mondta Ákos, és valahogy magam is úgy éreztem.

A Majális parknál találkoztunk az Őszipöttyös Szürke Lóval. Igen szomorúnak látszott. Ákos meg is kérdezte tőle: - Mért eresztetted úgy búnak a fejedet?

- Nagy a fejem, azért - mondta, ha lehet még búsabban az Őszipöttyös Szürke Ló. S nagy szemeiből mint a kavicsok, peregtek a könnyek. Ákos is nagyon elszomorodott ilyen nagy szomorúság láttán, de aztán eszébe jutott a postaládafejű ember és mindjárt jókedvre derült. A postaládafejű ember feje tele volt levelekkel, még szerelmes levél is akadt közöttük.

Ahogy leszálltunk a buszról a Hámori-tónál, libabőrösök lettünk a Bükk hűvös leheletétől. Ákos direkte kacsabőrös volt. - Fázik az ingem! - mondta.

- Fázni jó! - mondta a rigó.

- Buta madár! - nyújtotta a nyelvét Ákos.

A Szinva partján láttunk egy sárga pöttyös gyíkokskát. - Láttátok a fején a koronát? - kérdezte Ákos. Sajnos nem láttuk. Mi felnőttek már csak azt látjuk, ami ott van előttünk és teli torokból kiabál. Mint a vízesés.

- Hú, de nagy vízésés! - csapta össze a kezét meglepetten Ákos. - Biztosan sok főzeléket evett, azért nőtt ilyen nagyra!

- Bizony, bizony - bólogattunk buzgón. - Te is nagyra nősz, ha mindent megeszel.

- De hiszen mindent nem lehet megenni, nagy! Téged se eszlek meg, nagyapát se, meg a Harminchármas Buszt se.

- Nem is úgy gondoltam én! - magyarázkodott nagy. Elérkezettnek látta az időt, hogy elővegye a túrórudit.

Ákos nem bírta betelni a vízésés látványával, egészen közel ment hozzá és élvezte, hogy a vízpermet az arcát csiklandozza. - Egészen kicsike voltam, amikor utoljára láttam.

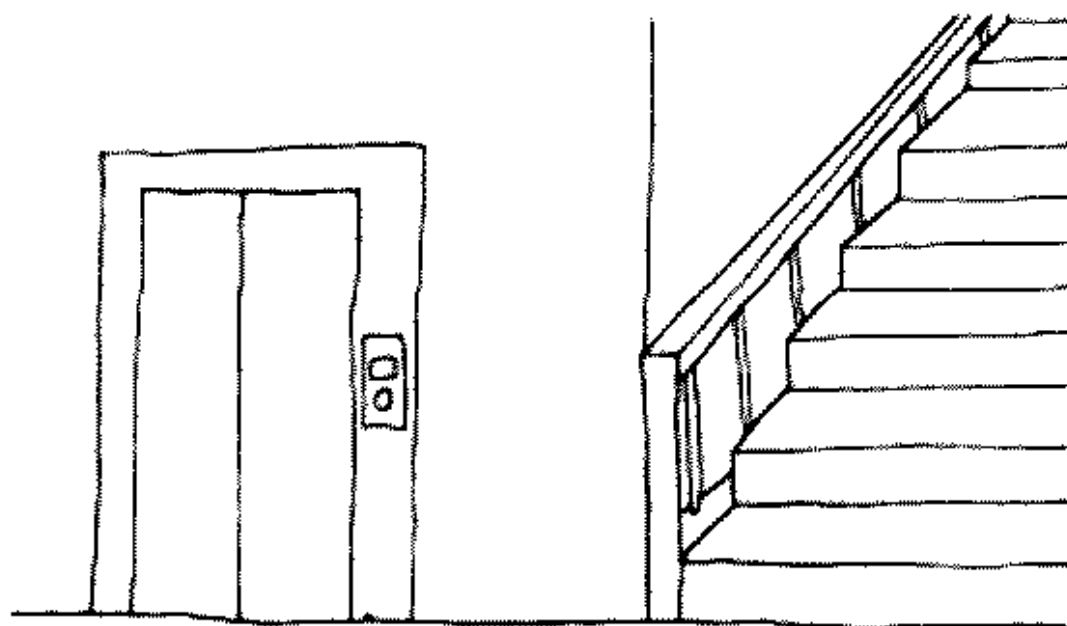
- Igen, tavaly még sokkal kisebb voltál, mint most, kis butuska, kis pelenkás.

- Tavaly még a vízésés is kis pelenkás volt?

Nagy erre hirtelen nem tudott mit válaszolni, szerencsére segítségére sietett a sovány szél. Szélbenő a közeli erdőből kukkantott ki egy percre, s Ákos figyelmét másfelé terelte. S valami eszébe jutott.

- Azt hiszem, Pincorász bácsi most egy sajtos lángost álmodott nekem. Érzitek az illatát?

Mi tagadás, éreztük. Pincorász bácsi álmai nem hazudnak. Az volt a jó, hogy három lángost is álmodott a szomorú szakállú kisöreg. Én kaptam egy üveg sört is, ettől a rigó olyan vidám dalba fogott, hogy ámultában még a Szinva is majdnem megállt.

Kréta

- Valami hiba lehet a kréta körül! - mondta sötéten nagyapó, és olyan szigorúan nézett maga elé, hogy peregni kezdtek a juharfáról a levelek. Sorban egymás után, sőt egymással versenyezve hulltak, hulldogáltak a földre. „Sajnos, így megy ez nálunk mostanában!” - sóhajtott nagyot Lilla hencegnő, aki szomorú volt egy kicsit. Annyira csak, mint a rózsza reggel, amikor leperog róla a harmat.

Nem titok, Lilla hencegnő krétát szeretett volna, krétát nagyon és azonnal. Tudjuk, hogy van ez. Danának szép nagy krétája van, telerajzolta vele a járdát. Akkora hegyet rajzolt, hogy Mariska bácsi, a házmester, nem is tudott átlépni rajta, a tövében állva veszekedett a firkással, hogy így meg úgy. Szerencsére nem tudta, hogy Dana az, különben jól ellátta volna a baját.

Lilla is krétát akar hát, vagy ahogyan anya és apa mondja, szeretne. Ám ő virágokat fog rajzolni. Szép piros meg kék virágokat.

- Fehér krétával nem lehet piros meg kék virágokat rajzolni - mondja anya.

- Miért nem? - kérdezi kikerekedett szemekkel Lilla. Ez igazán nem szép anyától, hogy ilyeneket mond.

- A fehér kréta fehéret fog. Minden virág, amit a fehér krétával rajzolsz, fehér lesz. Ez már csak így van.

- Akkor nekem pirosat meg kéket fogó kréta kell! - mondta erélyesen a hencegnő, de anya most is kiigazította. - Szeretnék!

Apa megígérte a krétát, de sok gondja-baja között elfelejtette. Hiába Lilláék felé ilyen feledékenyek az emberek, bezzeg azt nem felejtik el, hogy számon kérik a fogmosást. És hogy megkérdezzék: Megetted az uzsonnádat? Mindent megettél? - Ezt is szokták kérdezni és Lilla mindig rávágja, hát persze. Pedig, megsúgom nektek, hogy ez nem is igaz, mert az óvó néni sem ette meg és a Böbe babát se, meg Danát se, meg a Janikát se, Zsuzsi néniről, a dadusról nem is beszélve. Őt, ha csokifagyiból volna se bírná megenni Lilla. „Hadd örüljenek, hogy mindent megettem!” - gondolja Lilla.

- Majd később megveszem neked a krétát! - mondta apa. Anya bólogatott, így sietett az apa segítségére.

- Mindjárt később lesz? - kérdezte Lilla.

- Egy kicsit később lesz később - mondta apa meg anya. - Légy egy kis türelemmel!

Lilla nemsokára megint odaállt apja elé: - Apa, később van már?

Ezt a kérdést aztán úgy két-három percenként fölvette. Krétát kellett szerezni a föld alól is a családi béke kedvéért.

A virágos réten nincsen annyi virág tavasszal, mint amennyit Lilla rajzolt a házuk előtt a járdára. A házbeliek óvatosan lépkedtek, nehogy letapossák a Lilla virágait. Az emberek csodájára jártak Lilla virágoskertjének.

- Micsoda virágillat! - szippantott nagyokat a levegőbe Jocó bácsi, akinek egy kis söröshordó volt gombolva a nadrágjába.

Lilla kicsit elfáradt a virágültetésben, akarom mondani - rajzolásban. Este hamar elálmosodott, korán lefeküdt, a jóéjszakát puszi után megkérdezte anyától: - Anya, ha majd te is kicsi leszel, ki fog rád vigyázni?

Mire választ kaphatott volna, Álomtündér már kézen fogta és bevezette Álomországba. Ásítós Manó szó nélkül nyitotta a kaput.

Földvári Manó

Az az igazság, hogy Földvári Manót nem ismerjük, soha senki se találkozott vele, még Ákos sem. Ő is csak annyit tud róla, hogy nagyon kicsi, akkorka, mint a kisujjam, mutatja. Márpedig tudvalevő, hogy Ákos kisujja milyen kicsi, a legkisebb lyukba is belefér, ami csak a lakásban található. Például az elemes bútoron és a konnektoron. De oda nem szabad bedugni, mert az életveszélyes. Nem is dugja hát, csak akkor, amikor nem vesszük észre.

Tehát Ákos szerint Földvári Manó nagyon picike és egyáltalán nem szereti a spenótot. A sóska-főzelékre rá se tud nézni. A tökfőzeléket ki nem állhatja. „Tudod nagy, én szívesen megenném a tökfőzeléket, mert tudom, hogy milyen egészséges és finom, de Manó nem akarja!”

Akkor pedig valóban nincs mit tenni, tárjuk szét a kezünket sajnálkozva. Földvári Manó az Ákos pocakjában lakik, ki tudja mikor és hogyan fészkelte be oda magát a szemtelen. Szerencsére a palacsinta jöhet, töméntelen mennyiségben. Csak abban reménykedhetünk, egyszer jól elcsapja a hasát. „Talán a spenóttal ki lehetne úzni onnét!” - próbálkozom, de Ákos szomorúan csak a fejét ingatja. Ha nem, hát nem. Ő tudja, ő ismeri. A múltkor is azt mondta, ha nem ad neki túrórudit, hát megnézheti magát.

Pénteken gombariadó volt az óvodában. Az óvó nénik lóhalálában vitték a gyerekeket át udvarra. Az udvarról az utcára, az utcáról egy még távolabbi utcába. Roland azt mondta, innét már nem lehet messze az Óperenciás tenger. És valóban, mintha hallották volna a hullámok csapkodását.

Jöttek a rendőrök, de gombát még ők se találtak, egyáltalán senki sem találkozott gombával. Ákos ugyan látott egy gyanúsán nagy karimájú kalapot, de később kiderült, hogy a Dana nagymamája és akkor a riadót lefűjták. Kár, mert olyan izgi volt az egész. Csak úgy nínóztak a rendőrautók idefelé jövet. Lehet, hogy akkor oldottak kereket a gombák, vontak le a következtetést Ákos, aki egyszer már találkozott Galica Góccal is, a légyölő galóccal, akkoriban, amikor Buba, a hétpöttyös katicabogárka elveszítette hetedik pöttyét. No, de az már régen volt.

Most se Galica Góca, se riadó, se óvoda. Most csak Ákos van. Persze mindig Ákos van, csak nem mindig itt. Nem mindig csacsog a fülemben. Ákosnak picike orra van, akkorka, mint a kiségernek. Egyszer fenn hordja, máskor meg úgy lógatja, szinte felszántja maga előtt az utat. Az ő orra a barométere, azt mutatja, hogy éppen merre, hány méter. Nem is barométer, hanem orrométer.

Ákos most elemében van. Ha azt mondom, be sem áll a szája, nem sokat mondtam. Nemcsak a szájával beszél, hanem az egész testével. Borsózöld szemeivel, szőke fürtjeivel, pici füleivel, egérke orrával, plezúros térdeivel, seprű pilláival. - Megállítottam a szelet! - mondja büszkén. És valóban. Fűszál se rezdül, lomb se moccan. Úgy áll a szél, akár a cövek.

- Hát még ha a spenótot is megennéd, akkor milyen erős volnál! Akkor talán még az esőt is el tudnád állítani! - mondom neki. Ezen egy kicsit elgondolkodik. Lehet, hogy megalkuszik Földvári Manóval? Ha majd esni fog és egyszer csak eláll, tudni fogom, hogy Ákos megette a spenótot, mert el tudta állítani az esőt.

Jó lesz, nem fogunk megázni soha. Csak Földvári Manó bele ne köpjön a levesünkbe!

A kis tolvaj

Puha, meleg kezecskéje görcsösen szorítja az enyémet. Az óvodából igyekszünk hazafelé. Gyanús nekem, nem szokott ő ilyen csöndes lenni, mindig úgy ugrándozik, mint a kiskecske, kérdésekkel ostromol. „Hol van most a Harminchármas Busz?” „Mit gondolsz, mit álmódott?” „Hol van az anyukája meg az apukája?” Ilyen nehéz kérdéseket kapok én mindennap Lurkótól óvodából jövet. De most egy szót se szól, mint akinek bevarrták a száját, olyan néma.

- Valami bajod van, kisfiam? - kérdezem. Nyugtalanít a viselkedése.

- Nincs - mondja kurtán.

- Nem fáj valamid?

- Nem.

- Talán bántott valaki? Megdorgált Jolika óvó néni?

- Nem. - mondja. Harapófogóval se lehet kihúzni belőle többet.

- Akkor miért vagy ilyen szomorú, kedvetlen? - próbálkozom.

- Neked mindig jókedved van? - hárítja el kérdéssel a kérdést. Igaz, ami igaz, nem lehet mindig jókedvű az ember. Nem faggatom hát tovább.

Otthon sem oldódott fel, látszott rajta, hogy gyötri valami. Neki is lehetnek titkai, gondoltam, s felhagytam a faggatózással. Most az egyszer a palacsinta sem ízlett neki, az pedig nagy szó, hiszen él-hal a palacsintáért.

Szótlanul, mosoly nélkül nézte végig az esti mesét, elmélázva ült a fotelben, mint egy gyomorhajos filozófus, aki az élet hiábavalóságára jött rá éppen.

Korán lefeküdt. Bementem hozzá, hogy lekapcsoljam a villanyt és a szokásos esti puszival elbúcsúzzam tőle, mielőtt Álomországba indul Ásítós Manóhoz. Behúzni készültem magam mögött az ajtót, amikor hallottam suttogó hangját: - Apa!

- Tessék kisfiam? - Odamentem hozzá és leültem az ágya szélére. A telihold ezüstöt loccsintott kipirult arcára.

- Apa, tolvaj vagyok én? - kérdezte elgyötörten.

- Miért volnál? - csodálkoztam a kérdésen.

- Ezért ni! - És a párnája alól kivett egy piros kisautót.

- Hol vetted? - kérdeztem rosszat sejtve.

- Az oviban találtam a szekrény mögött. A Robié, de nem adtam oda neki, mert... mert éppen ilyet szerettem volna.

- Kár, hogy nem adtad vissza neki, nem lett volna szabad elhozni.

- Tudom - mondta beletörődve. - Akkor én most már tolvaj vagyok?

- Nem, nem vagy tolvaj! Holnap visszaviszed - mondtam és vigasztalásul megsimogattam felhevült arcocskáját.

- Apa, ugye nem mondd el senkinek? - kérdezte vagy inkább kérte esdekelve.

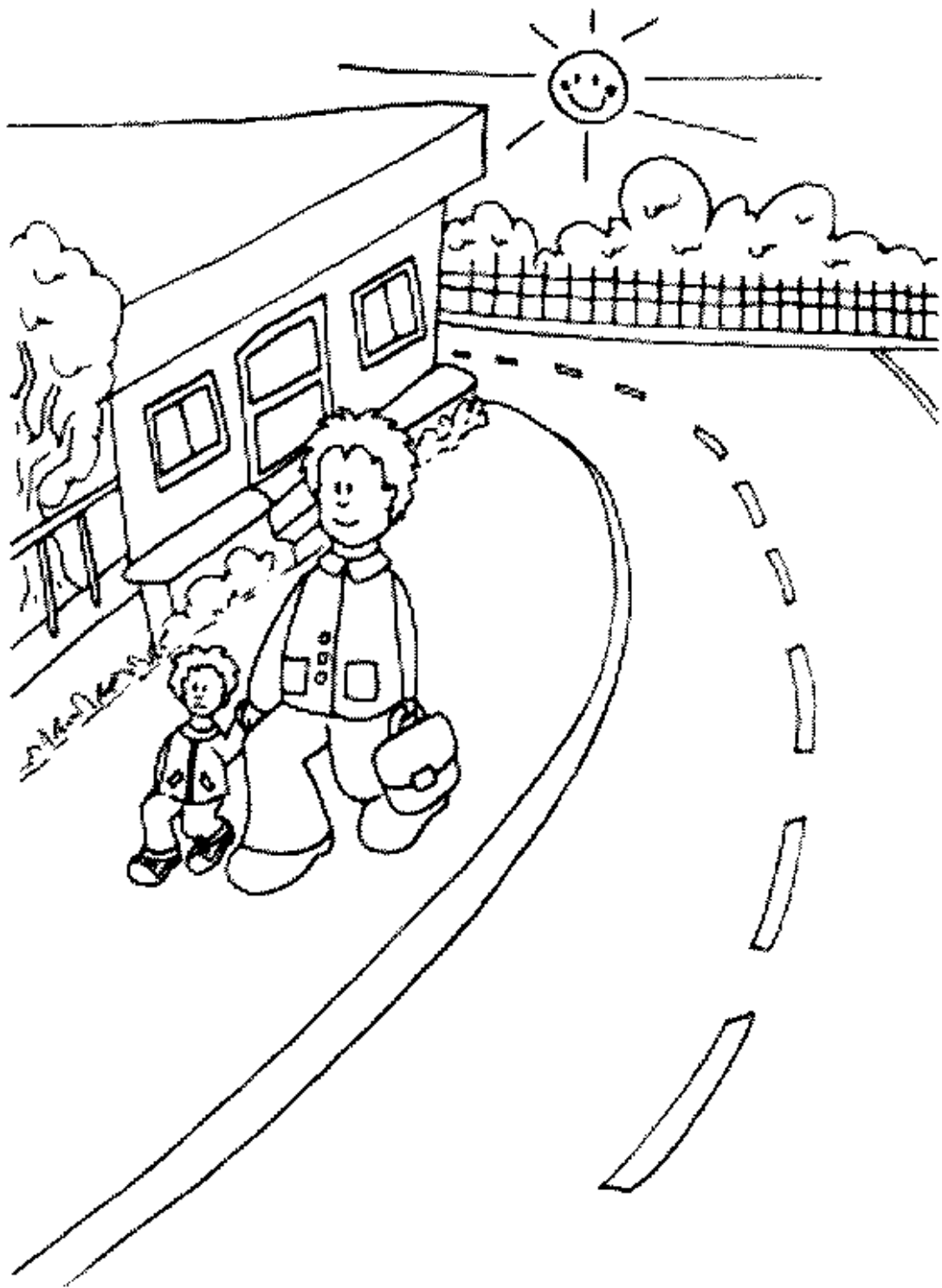
- Biztos lehetsz benne, tőlem senki se fogja megtudni.

- És te sem tartasz majd tolvajnak?

- Nem, ha máskor nem csinálsz ilyen csacsiságot - mondtam olyan gyöngéden, amilyen gyöngédségre egy bekormozódott szívű felnőtt csak képes. - Megígéred?

- Megígérem! - mondta és egy nagyot sóhajtott.

Éreztem, nagy kő esett le a szívéről.

Az állatkertben

Tegnap az állatkertben voltunk. A bejáratnál belépőjegyet vásároltunk, jó drágán, apa csak úgy fújtatott mérgében. Tisztára olyan volt, mint a núbiai oroszlán. Odabent megnéztük az állatokat. Az állatok is megnéztek minket, de ők teljesen ingyen. Persze a rács túloldalán lenni egészen más. Onnét én is szomorúan bámulnék. Elgondoltam, mi lenne, ha egyszer az állatok ketrecbe zárnák az embereket és pénzért mutogatnák őket? Emberkertben élnénk és az állatok etetnének, néha jó nagyot sóznának a fejünkre. Még szerencse, hogy az állatoknak eszükbe se jut ilyesmi.

- Jaj, de cuki! - tapsikolt anya a majomketrec előtt. Örült, hogy az egyik majom rá nyújtotta a nyelvét, egy másik pedig megdobta apát kavicssal. Én szóba elegyedtem velük, köszöntünk egymásnak illedelmesen, elvégre néhány millió évvel ezelőtt együtt ugrádoztunk a fán.

- Te kis makimajom! - nevetett apa. Az lehet, hogy én maki vagyok, de akkor ő gorilla, pont úgy néz ki, amikor a homlokát ráncolja. Anya szép, hosszú hajú pávián.

Az óriásteknősök nagyon tetszettek. Olyanok voltak, mint a nagymama dagasztóteknője. Sehogy se fért a fejembe, miért cipelnek ekkora teknőt a hátukon, ha úgyse dagasztanak benne kenyeret.

A teve, nahát a teve még érdekesebb állat, mint a teknős, ha nem látná az ember, el se hinné, hogy ilyen is létezik. Olyan, mintha nyomorék volna, pedig apa szerint egy teve akkor nyomorék, ha nincsen púpja. Annyira, hogy akkor már nem is teve. Mondják, hogy a teve a sivatag hajója, de én se kéményt, se vitorlát nem láttam rajta. Akkor meg milyen hajó?

A kenguru ugrál és erszénye van, de az erszényében nem a pénzét tartja, hanem a kicsinyét, akit Mímicimackóék Zsebibabának hívtak. Amikor Zsebibaba megnő, akkor neki is lesz az erszényében egy kis kenguru, egy másik Zsebibaba.

- Ha nagy leszel - mondta anya -, a te erszényedben egy csomó pénz lesz, amiért azt vehetsz, amit akarsz.

- Még kengurut is?

- Még kengurut is.

- De hiszen még erszényem sincs!

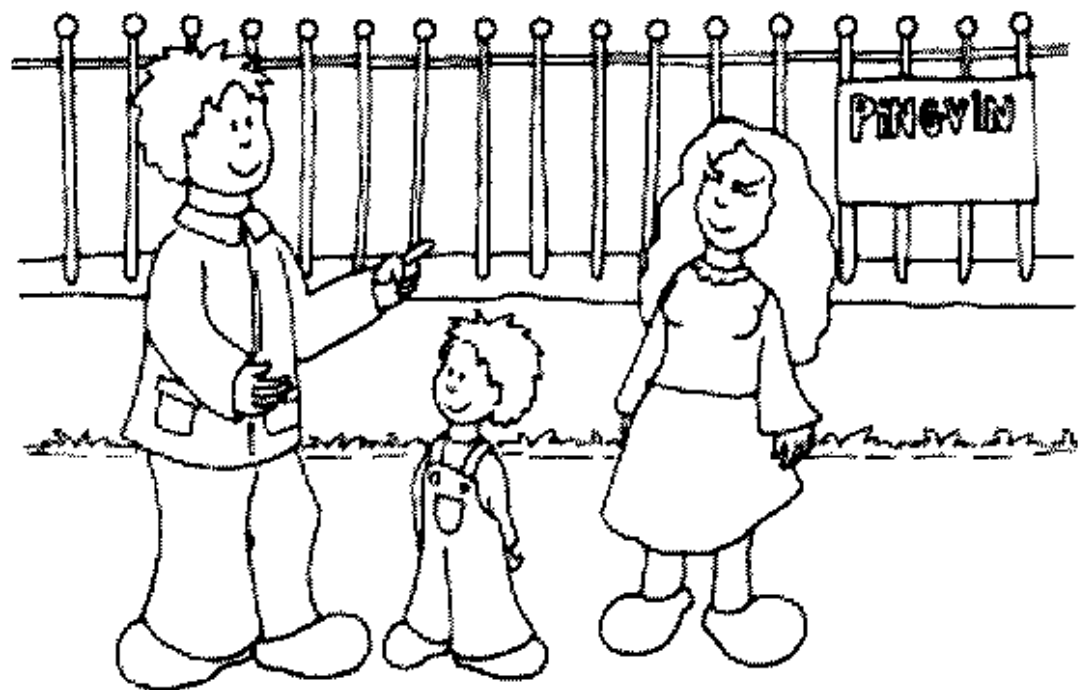
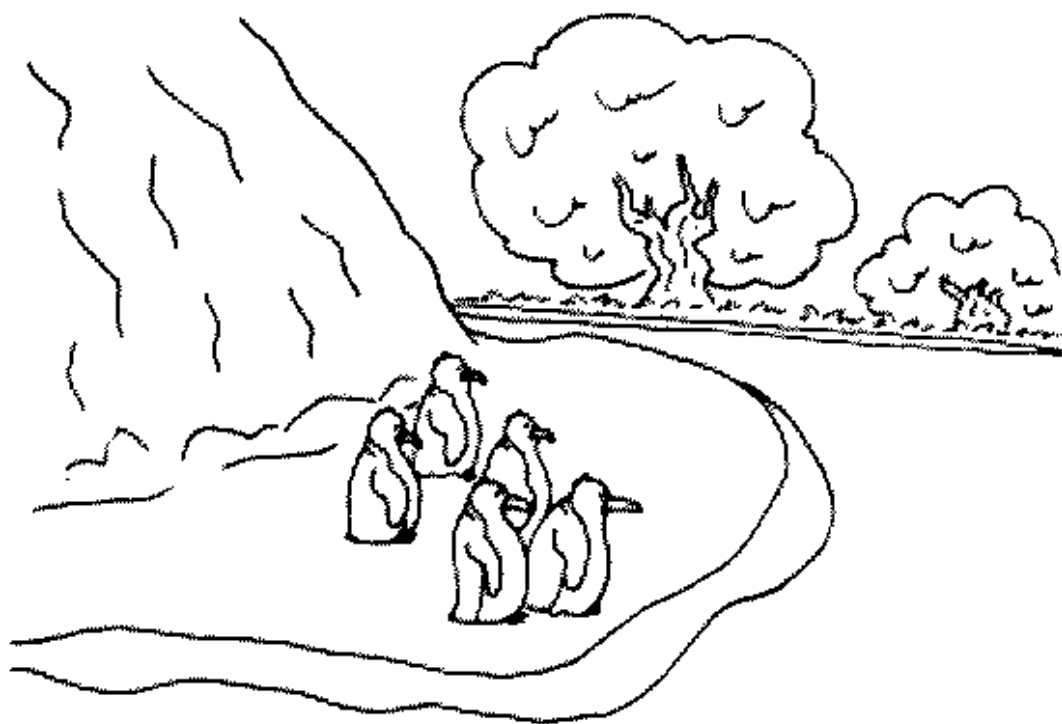
- Mert te még csak egy kis farzsebibaba vagy - vigasztalt anya.

Ez a hatalmas tollcsomó a strucc. Akkora, mint a toronydarú, mégis madár.

Azt mondják, amikor a strucc megijed, fejét a homokba dugja. Ez nagyon érdekes, főleg ott, ahol nincs homok. Ahol csak beton van. Lehet, hogy a légkalapács távoli rokona?

Mintha kis termetű apácák volnának a pingvinek, ámbár amikor jobban megnéztem őket, láttam, hogy nem látok a kezükben se olvasót, se imakönyvet. Sőt a kezüket se láttam, mert nincs is kezük, csak csenevész szárnyacskájuk van, amivel még repülni se lehet. Igaz, jobbára a vízben élnek, s a vízben különben sem lehet repülni. Szerencse, hogy olyan jól tudnak úszni. Úgy úsznak, mint a pinty. Akarom mondani, mint a ponty.

Hazafelé a vonaton a sok élménytől kimerülten elszenderedtem. Amikor kinyitottam a szemem, apa épp egy nagyot ásított. Megijedtem, azt hittem, a vízilovaknál vagyunk az állatkertben. De Füzesabonyban voltunk. A kalauz akkorát füttyentett, csak úgy csengett a fülem.

A csaláncsípés

Lurkót az óvoda udvarán megcsípte a csalán, amely a kerítés tövében árválkodott. Mintha csak véletlenül tévedt volna arra. Mondhatom, nem véletlenül. Egyenesen azért, hogy Lurkót megcsípje. Szegény, először azt hitte, kígyó marta meg. A lélegzete is elakadt.

- Szszszszs! - kiáltott fel fájdalmasan a sértett. Gyorsan körülnézett, látja-e valaki.

Nem látta, legalábbis ő úgy látta, hogy senki sem látta. Nem árt az óvatosság, ha az embernek sírhatnékja van. De Lurkó most mégse sírt, sőt büszkén kezdte nézegetni a viszkető hólyagocskákat, az ő csaláncsípését. Bizony, ilyen nincs ám akárkinek! Odament Laurához és megmutatta neki, úgy hogy a többi lány is jól láthassa. Egészen odavoltak tőle. - Nem fáj? - kérdezték izgatottan, és aki csak hozzáfért, megsimogatta. - Ugyan, dehogy! - mondta Lurkó, és nagy erőfeszítésébe került, hogy vakarózni ne kezdjen.

Gyors lábon járt a hír, hogy Lurkót megcsípte a csalán. Mindenkinek külön meg kellett mutatni és felelni a kérdésre: „Nagyon fáj?”

- Csudi klassz hólyagok! - mondta irigykedve Robi. Még a piros kisautóját is odaadta volna érte cserébe.

- Van egy lógó fogam is, nézd! - mondta Lurkó és nyelvvel előretolta, hogy Robi meggyőződhesen róla, nem hazudik. Robi ezt már nem bírta elviselni: - De odavagy! Azt hiszed, csak neked van lógó fogad meg csaláncsípésed?! Nekem szamárköhögésem is volt meg féltőmirigyem és... és van három lyukas fogam. De ez mind semmi, a bátyám hajában rengeteg tetűt talált anya!

- Nekem meg... - mondta volna Lurkó, de Robi otthagya őt a lógó fogával meg a csaláncsípésével együtt.

Jolika óvó néni gyöngéden megsimogatta a csaláncsípés helyét. Lurkó úgy gondolta, már ezért is érdemes volt a csaláncsípést elsz szenvedni. - Máskor jobban vigyázz magadra! - intette az óvó néni, de Lurkó úgy gondolta, ha jobban vigyázott volna magára, akkor Jolika néni most nem simogatta volna meg.

Lurkó úgy tapasztalta, jó dolog a csaláncsípés. A fiúk irigykednek rá, a lányok egészen odavannak érte, mindenki neki szeretné odaadni az uzsonnáját. A zsebe tele túrórúdival, nápolyival, meg mindenféle süteménnyel. Minden lány fülig szerelmes belé, talán még Jolika néni is.

Otthon a nagy borogatást rakott Lurkó karjára. - Ez jót fog tenni a csaláncsípésednek! - mondta nagy, aki mindenre tudja az orvosságot. Csak éppen azt nem tudta, hogy Lurkó szerette volna minél tovább megőrizni a csaláncsípés nyomát.

- Katonadolog! - mondta apa, és evvel el volt intézve a csaláncsípés az ő részéről.

- Fáj, kicsikém? - kérdezte anya.

- Nem fáj - mondta Lurkó, pedig mintha tűz égetné, úgy sajgott a csaláncsípése, amit reggel bizony már hiába keresett. Eltűnt. Könnyek szöktek a szemébe.

Fagylaltok

Lurkó gondterhelten ül játékai között a gyerekszobában. Felhő vonul át pufók arcocskáján, kövér könnyeket ígérő felhő. Valami nagyon bántja szegénykét.

Fakanállal a kezében anya jelenik meg a küszöbön, fehér kötény van előtte. Palacsinta-sütéshez készülődik.

- Min töröd a buksidat, kicsikém? - kérdezi.

Lurkó anyára néz, mint a vadvíz csillannak meg szemei: - Hát azon, hogy én még csak óvodás vagyok és igen sokára leszek felnőtt, amikor gyerekem születhet nekem is.

- Gyorsabban szalad az idő, mint gondolnád - mondja vigasztalóan anya. - Észre sem veszed és már felnőtt vagy, gyerekeid születnek. Biztosan így lesz, ne nyugtalankodj!

- Jó, jó, csak azt nem tudom még - mondja gondterhelten Lurkó -, hogy apuka legyek majd, vagy inkább anyuka?

Anya erre elnevette magát. Lurkónak sírásra görbült a szája, de anya ezt mondta: - Ha jó leszel, holnap magammal viszlek a városba.

Lurkó erre a bejelentésre egyszeriben kisütött, mint a nap, ragyogott tőle a gyerekszoba.

- Elnyalhatsz egy fagylaltot is, persze csak ha jó leszel! - fenyegette meg anya tréfásan a fakanállal.

Lurkó aznap kitett magáért, olyan jó volt, hogy jobb már nem is lehetett volna. Ha valamiben nem volt biztos, inkább megkérdezte: „Anya szabad ezt nekem?” És anya bólintott vagy a fejét rázta. „Jobb gyereket már csak festeni lehet!” - mondta Eszternek, a legjobb barátnőjének.

Busszal utaztak a városba, a 33-as busszal. A buszok közül ez volt a legjobb barátja Lurkónak. Néha segített a vezetésben a sofőrnek. Anya is, ő is külön ülésen foglalt helyet, kevés utas volt a buszon. A következő megállónál fölszállt egy idős, töpörödött néni, Lurkó föl pattant a helyéről, mintha a darázs csípte volna meg. Pedig csak a kötelességérzet figyelmeztette: - Tessék leülni néni, én már nagyfiú vagyok, meg bírok állni a saját lábamon!

- Derék legényke vagy! - mondta a néni. Lurkó büszkén nézett szét, mindenki őt bámulta. Igaz, anyán és a néni kívül csak két utas volt a buszon, no de akkor is!

Sokáig bóklásztak a városban, egyik boltba be, másik boltból ki, anya nagyon szeretett nézelődni, válogatni, ruhát próbálni. Valami szép kiskosztümöt szeretett volna venni, de pont olyan nem volt, amelyet elképzelt magának. Lurkó közben elnyalogatott három fagylaltot is. A harmadikat csak hosszas alkudozások után vette meg anya, ráparancsolva: „De apádnak legföljebb kettőt vallhatsz be! Tudod milyen, fogához veri a garaszt!”

- Érdekes, én még sose láttam apát, amikor a fogához veri a garaszt!

- Nem a garaszt, hanem a garast! Ezt csak úgy szokták mondani arra, aki sajnálja elkölteni a pénzt.

- Aha, értem - mondta Lurkó, pedig dehogyan értette.

- Na, mit láttatok a városban? - kérdezte otthon apa.

- Ezt is, meg azt is, rengeteg mindent láttunk - mondta lelkesedve Lurkó. - De fagyit legföljebb kettőt ettem, a harmadikat nem mondhatom meg, mert még a fogadhoz vernéd a garast.

- Mit, hogyan?! - nézett megrökönyödve apa. Akkorára dagadt a feje, mint a május elsejei lufi. Lurkó várta, mikor kezdi a fogához verni a garast.

Tehetségtelen apa

Kukorékol a kakas, nagymama cifra tollú kakasa.

- Tojni készül - mondja Lurkó a falun nyaraló gyerekek bennfentességével.

- A kakas nem tojik - figyelmeztetem.

- Mért nem tojik?

Ennek a kérdésnek a megválaszolásához meg kell vakarnom a fejemet. Kellett nekem akadékoskodni.

- Azért, mert... mert a tojó, vagyis a tyúk tojik, a kakas csak kukorékol, így jelzi, hogy ő az úr a portán.

- Te tudsz tojni?

- Nem tudok. Csak a szárnyasok tudnak, a madarak. Meg a kígyó.

- A kígyó, az a hosszú, kacskaringós állat?

- Igen, az.

- A kígyónak van szárnya?

- Nincs, sőt lába sincsen.

- Mégis madár?

- Nem madár, hüllő, csak tojással szaporodik.

- Se lába, se szárnya, de legalább tojni tud, a kakas meg kukorékolni.

- Hát igen - bólogatok.

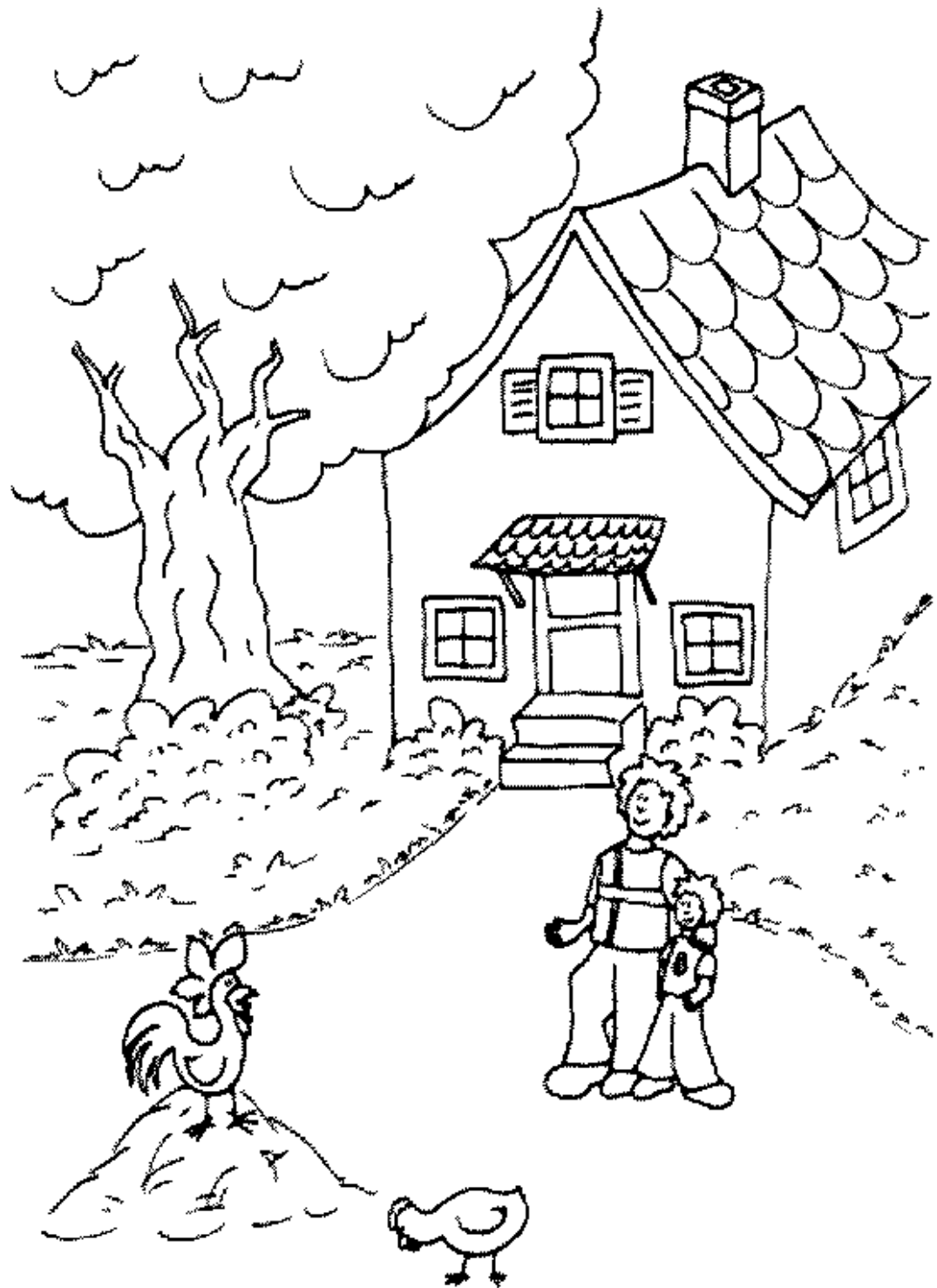
- Te tudsz kukorékolni?

- Már hogy tudnék, nem vagyok én kakas!

- De valami kis szárnyad csak van?

- Ejnye, láthatod, hogy sincsen! Csak a madaraknak van szárnyuk.

- Hát mid van neked, mit tudsz te egyáltalán? - néz rám vádlón. Valóban, milyen apa vagyok én? Szemernyi tehetségem sincs. Se tojni, se kukorékolni nem tudok. A repülésről nem is beszélve.

A rokonok

Fölkerekednek és jönnek, jönnek fülig érő szájjal, röhincselve, óriási lármával jönnek a rokonok. Csöngetnek, s amint nyílik az ajtó, bezúdulnak az előszobába. Rebeka néni és Karcsi bácsi, meg Pista bácsi és Jolika néni, vagyis a nagynénik, nagybácsik. Lurkó nem nagyon érti ezt a rokonságosdit, azt tudja csak, hogy bezzeg a gyerekeket mindig otthon hagyják a nagyival. Azt viszont nem tudja, hogy Rebeka néni az anya testvére, és neki a férje Karcsi bácsi, vagy Karcsi bácsi a testvér, Rebeka néni pedig csak feleség, no mindegy, rokonok, legyen elég ennyi. Ugyanez a helyzet apa részéről, neki is csak egy testvére van.

Szóval megjöttek a rokonok és hatalmas ricsaj közepette cuppanós puszikat nyomnak a védtelen családtagok arcára, így a Lurkóéra is. Csak úgy cseng belé a füle.

- De jól nézel ki! Illik ez a frizura hozzád! Cuki a szoknyád, jó drága lehetett! - hízlegik körbe anyát a nők. Pedig hát nincs egy perce, hogy anya azt mondta kétségbeesetten a tükör előtt, úgy nézek ki, mint a saját nagyanyám, s ez a frizura, akár a gólyafészek! Lurkó meg is kérdezte, mikor költöznek bele a gólyák, de anya olyan szúrósan nézett rá, hogy jobbnak látta továbbállni. Azt a cuki szoknyát meg úgy turkálta magának a turciban, szigorúan rá volt parancsolva Lurkóra, nehogy kikotyogja, nem tartozik senkire, hogy az ember hol szerzi be a gönceit, a turciban vagy a butikban, a lényeg, hogy a többi nő pukkadjon meg az irigységtől. Mi tagadás, Lurkó egyetlen pukkanást sem hallott.

- Szervusz, szervusz! - mondják a férfiak és apa kezét ropogtatják. - Jó színben vagy! - mondják még, de Lurkó tudja, hogy csak hízlegésből teszik, mert látják a terített asztalt.

- Hogy ityeg a fityeg, öcsi? - ezt a talányos kérdést Lurkónak teszik fel a nagybácsik, miközben Rebeka néni titokban jókorát csíp a fenekébe.

- Hogy mekkorát nőtt ez a gyerek! - csapja össze a kezét Jolika néni, akinek olyan pirosak a körmei, mintha vérben pancsikolt volna. Nem is engem néz, hanem a krémtortát az asztalon, gondolta Lurkó. Összefutott szájában a nyál, odavolt a krémtortáért. Ha volt valami jó ezekben a rokoni látogatásokban, hát az a krémtorta, Lurkó annyit ehetett, amennyi belefért, amennyit a falánk felnőttek meghagytak. Csakhogy ára volt ennek. Vacsora után ki kellett állnia a szoba közepére és elszavalni egy verset, amit nemrégiben tanultak az oviban. Amit különben nagyon szeretett Lurkó, főleg a végét: *A katona sose fél, / gonoszoknak odavág, / sose bántsák a hazát.* Egészen nekihehvülve szokta mondani, de csak ha kedve volt hozzá, most viszont nem volt.

Állt, csak állt egy helyben és meg se mukkant. Apát elfogta a harci idegesség, reszkető szájjal rágta a cigarettáját, anya szégyellte magát, hogy így kudarcot vallott az ő okos és illemtudó kis csemetéjével.

- Megkukultál? - noszogatták, de Lurkó megmakacsolta magát, egy szó nem sok, annyit se volt hajlandó kipróbálni magából.

- Hehehe! - röhincseltek a nagybácsik.

- Hihihih! - vihogtak a nagynénik a színes körmeikkel és rúzsos szájukkal.

- Biztosan lenyelted a nyelvedet! - cukkolták.

- Beee, nem is nyeltem le! - nyújtotta rájuk hegyes kis nyelvét. A verset ugyan várhatjátok tőlem akár ítéletnapig, gondolta Lurkó.

Fogta magát és szó nélkül berohant a szobájába. Odabújt fekete kutyusához, Kivikasz vigasztalóan nyalogatta meg a kezét, ő is úgy gondolta, egy nagy fityisz, de nem vers jár a rokonoknak.

Az okosító almamag

Nyuszi, a tapsifüles nagy seftelő hírében állt. Mindig tüsténkedett, csereberélt, eladott, vett. Mondjuk meg őszintén, akit csak tudott, becsapott. Kalmárszelleme már kiskorában megmutatkozott. Egy pénzen vett a piacon egy szép nagy répát, amit a kofa két pénzre tartott, de neki sikerült lealkudni a felére, sűrű könnyhullatások közepette panaszolta, hogy anyátlan-apátlan árva, nincs mit ennie, ez az egy pénze van csak. Megegett rajta a néni szíve, odaadta volna a répát akár fél pénzen is, csak Nyuszi éhen ne haljon. Persze a tapsifülesnek ez esze ágában sem volt. Négyfelé vágta a répát és darabját adta egy pénzért, vagyis négyszeres haszonra tett szert. Elégedetten dörzsölte a markát, s arra gondolt, akár nyolcfelé is vághatta volna a répát. Hát ilyen volt Nyuszi, a tapsifüles. Mindig ott termett nyomban, ahol valami üzletet szimatolt. Egyszer nagyon megszorult pénz dolgában. Meg kell mondani, hogy amilyen könnyen jött nála a pénz, olyan könnyen is ment, kifolyt a kezei közül. Valamit tennie kellett, hogy pénzhez jusson. Nem kellett a szomszédba mennie ötletért. A homlokára csapott, kész is volt a terv. Zsebre vágott két almát és elment a piacra. Leült egy asztalka mögé, megeszegette az almát, a magokat pedig szépen kirakta maga elé és jó hangosan kiabálni kezdte: „Tessék az almamag! Nagyon olcsó az okosító almamag! Okosító almamag, tessék, tessék!”

Meghallotta ezt a medve, nem akart hinni a fülének, ilyet se hallott még, hogy almamagot áruljon valaki. Odament Nyuszihoz és megkérdezte:

- Honnét lehet azt tudni, hogy valóban megokosodik tőle, aki megeszi?

- Ki kell próbálni, kedves uram! - mondta határozottan, de nyájasan Nyuszi. - Egy pénz egy mag, még a bolondnak is megéri!

A medve oldalát majd kifúrta a kíváncsiság, megvette hát az összes magot, ami az asztalon volt. Biztos, ami biztos. Gyorsan be is durmolta az egészét, meg se kottyant neki. Nem érzett semmi különösebbet. Közönséges almamag, semmi más, gyanút fogott, hogy a tapsifüles becsapta őt.

- Nyuszi, te rászédteél engem! - mondta bosszúsan. - Ennyi pénzért akár tíz kiló almát is vehettem volna!

- Látod! - mondta Nyuszi, a tapsifüles. - Máris érezteti hatását az okosító almamag, megjött az eszed, kedves medve koma.

Mit tehetett a medve, szégyenkezve eloldalgott.

Nyuszi pedig most is ott ül a piacon az asztalkája mögött és hangos kiabálással árulja az okosító almamagot. Mit gondoltok, más is vásárolt belőle? Vagy csak a medve komát sikerült rászédnie?

A nyúl és a csiga

A nyúl lélekszakadva futott át az erdőn. A csiga megkérdezte: - Hová rohansz nyuszi koma, mint akit kergetnek?

- Az erdő szélire!

- Miért olyan sürgős?

- Miért, miért? - bosszankodott a nyúl, nem szerette, ha kérdéseket tesznek föl neki, amikor siet.

- Mi dolgod van ott? - kérdezte a csiga.

Ez aztán mindennek a teteje, bosszankodott a nyúl. Mérgesen vágta oda: - Azért futok, hogy minél előbb visszaérjek a tisztásra! Mert én a tisztáson nagyon szeretek játszani. Hempergek a fűben, kergetőzöm a többiekkel - mondta a nyúl. A csiga kicsit irigyelte, hogy a nyuszinak semmibe se telik odamenni a napsütötte tisztásra. Neki bezzeg napokra van szüksége ehhez.

- Kedves pajtás, már megbocsáss a kérdésért, de ha te úgy szereted a napsütötte tisztást, akkor miért futsz ellenkező irányba?

A nyúl dobbantott egy nagyot és futásnak eredt. Csak úgy futtában kiáltotta vissza: - Sürgős dolgom van, nem érek rá veled diskurálni!

A csiga néhány nap múlva a napsütötte tisztásra ért.

- Hát te mit keresel itt? - kérdezte a nyúl.

- Szerettem volna látni a tisztást, a te tisztásodat. Gondoltam, hogy itt talállak és megkérdezhetem tőled, valóban te vagy-e a környék leggyorsabb állata?

A nyúl kihúzta magát: - Hát persze, hogy én vagyok!

- Bárkivel ki mernél állni versenyezni?

- Hát persze - mondta a nyúl, és csak úgy szórakozásképpen elfutott a tisztás közepéig.

A csiga irigykedve bámulta. - Még velem is kiállnál? - kérdezte csöndesen.

- Te nem tudod, mit beszélsz! - mondta mérgesen a nyúl.

- Adok tíz méter előnyt - mondta a csiga.

- Mibe fogadjunk? - kérdezte felpaprikázva a nyúl.

- Egy százasba.

- Rendben!

A nyúl vigyorogva lemérte a tíz lépést és elkiáltotta magát „Rajt!” S futott, ahogy csak lába bírta.

- Ide a százassal! - mondta lihegve, ahogy visszajött a tisztás másik végéből. A csiga közben meg se moccant.

- Milyen százassal? - tette magát.

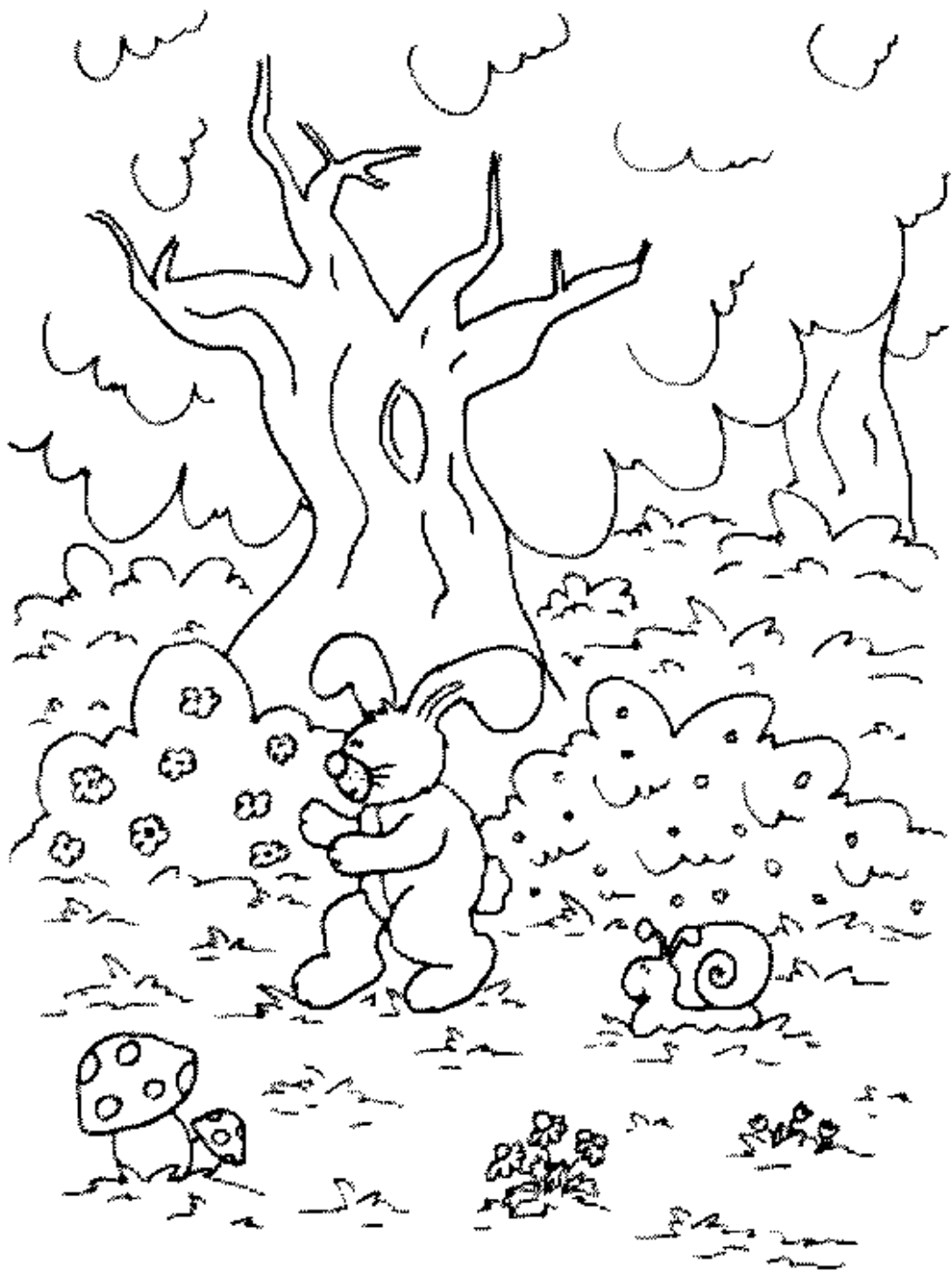
- Hát, amit elnyertem tőled! Ne is akard letagadni, hogy nem győztelek le, én már a tisztás másik végére értem, mikor te még el sem indultál!

- Nem tagadom én, hogy így volt, szívből gratulálok is a nagy futáshoz! De remélem, nem felejtetted el, hogy adtam tíz lépés előnyt?

- Adtál, adtál, de mire volt jó az egész? Ha én adok neked száz lépés előnyt, akkor is én győztem volna!

- Bizony így van - mondta a csiga. - Én adtam tíz lépés előnyt, és fogadásunk értelmében jár nekem egy százas.

A nyúlnek lekonyult erre a füle, rettentően ideges lett, hogy így túljártak az eszén. Fogta magát, világgá futott. Talán még most is fut, ha a csiga utol nem érte, hogy behajtsa rajta tartozását.

A kölcsön

Alsószamócási Felsőmézesi Medve úr fogta magát és egy madárfütyös szép nyári napon fölkereste régi kedves ismerősét, Nyuszinkó Nyuszkót, aki Erdőberdőben lakott, a Kacsaringó utca bokor alatt, ahol zöldet álmódva békésen nő a fű.

Medve úr azért ment Nyuszkóhoz előre megfontolt szándékkal, hogy kölcsönkérjen tőle egy pénzt fagylaltra. Azt persze nem kötötte Nyuszinkó orrára, hogy mire kell a pénz, igaz, nem is kérdezte, szó nélkül adott. Sőt, megtisztelve érezte magát, hogy segítségére lehet egy ilyen fontos személyiségnek, mint Medve úr.

Kölcsönkenyér visszajár, tartja a mondás. Hanem Medve úr egy idő múltán megfeledkezett róla, hogy tartozik, de aztán egy szomorúságosan szomorú estén sötét gondolatként eszébe jutott. Nyomban az is eszébe jutott, hogy hátha Nyuszinkó Nyuszkó is elfelejtette. Ez a gondolat olyannyira fölleskítette, hogy kezdett úgy viselkedni, mint aki senkinek sem tartozik egy fillérrel sem, pláne nem Nyuszinkó Nyuszkónak, akinek különben is olyan kurta az esze, mint a farka, biztosan rég megfeledkezett az egésztől.

Medve úr némi töprengés után újra elment Nyuszinkó Nyuszkóhoz, kölcsönkérni egy kis pénzmagot.

- A gyermekeim éheznek, nagy szükségem van a pénzre! - fogta könyörgőre Medve úr.
- De hiszen neked nincsenek is gyerekeid! - mondta fejét csóválva Nyuszkó.
- Hidd el Nyuszkó, ha volnának, éheznének!
- De kedves Medve úr, még a múltkorában kölcsönadott pénzt sem adtad meg. Ha megadtad volna, most akármennyit kölcsönadnék neked. Eljátszottad a becsületedet! - mondta Nyuszinkó Nyuszkó olyan szigorúan, amilyen szigorúság csak kitelt tőle.
- Ajaj! - mondta Medve úr szomorúan. - Hát te még emlékszel rá, hogy kölcsönkértem tőled? Nyuszkó, én úgy emlékszem, hogy azt már rég megadtam, csak te elfelejtetted.
- Kotty belé, szilvalé! - mondta békülékenyen Nyuszinkó Nyuszkó. - Felejtsük el egymást. Te felejtsd el, hogy most nem adtam, én is elfelejtem, hogy a régi adósságodat nem róttad le. Kvittek vagyunk.
- Mik vagyunk? - kérdezte rosszat sejtve Medve úr, és csalódottan szedte a sátorfáját.

A szamárból király lesz

A szamár békésen legelészett a réten, amikor a nyúl hírül vitte neki, hogy az állatok megválasztották királyuknak. Az oroszlán ugyanis elszerződött a cirkuszhoz. Különben is fogatlan volt már. Megüresedett a trón.

- Az állatok azt szeretnék, ha te foglalnád el.

- A farkas is? - hitetlenkedett a szamár.

- A farkas éppenséggel nem.

- És a bölcs bagoly?

- Hát... tulajdonképpen ő sem.

- No és a ravasz róka?

- Azt hiszem a róka sem, de ne törődj ezekkel az ostoba állatokkal!

- Akkor ki választott meg voltaképp? - akadékoskodott a szamár.

- Hát a többség, a zöm felség! A többi mind téged akart királynak.

- Sajnos én nem érzem magam királynak, én ugyanolyan egyszerű szamár vagyok, mint voltam.

- Á, dehogy! Mostantól te vagy az állatok királya, te vagy a legbölcsebb!

A szamár csak a fejét csóválta.

- Megyek, megnézem magam a patak vizében, valóban úgy nézek-e ki, mint egy király.

Sajnos a víztükör csak egy szürke kis szamarat mutatott. - Na látod! - mondta a nyúlnak.

A nyúl nem hagyta annyiban: - A látszat néha csal! - mondta, és igen büszke volt magára ezért a mondásért. Titkon azt remélte, hogy a szamár, vagyis a király magas polcra helyezi majd, kinevezi tanácsadónak vagy miniszternek. Esetleg fő káposztaőrnek, de ez már olyan szép volt, hogy el se merte hinni.

- Viselkedj úgy, mint egy király: légy büszke és parancsolgass mindenkinek.

- És ha nem teljesítik a parancsodat?

- Akkor jól megnézhetik magukat!

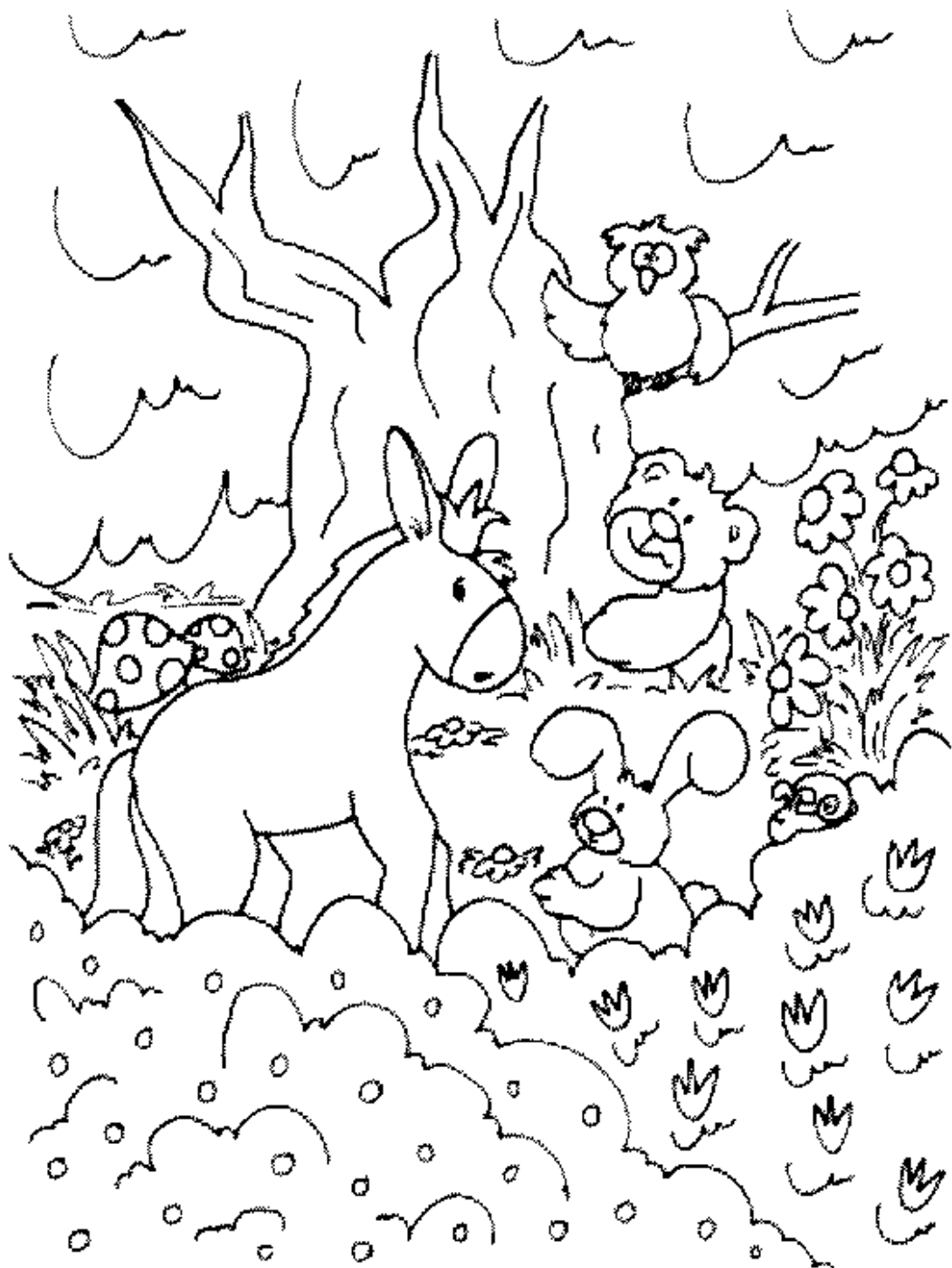
Az úton találkoztak a medvével. A nyúl azt tanácsolta az újdonsült királynak, hogy parancsoljon rá, hozzon egy fej káposztát, mert igen megéhezett. A medve kinevette őket.

- De hát én nem is szeretem a káposztát! - mondta aztán a király.

Találkoztak a csigával is. Neki azt parancsolta a király - tanácsadója sugallatára -, hogy gyorsabban haladjon, mert így sose ér oda. A csiga a legnagyobb jóindulattal sem tudta teljesíteni a parancsot. Egyedül a holló engedelmeskedett, neki azt parancsolta a király, hogy károgon. Igaz, károgozott az éktelenül, parancs nélkül is.

A szamarat hamarosan megkoronázták. A legjobb király volt, aki valaha uralkodott az állatok fölött. A bagolynak azt parancsolta, huhogjon, a birkának, hogy bégessen. Mindenki örömmel engedelmeskedett neki.

A nyulat hálából kinevezte rendkívül nagyfülű követté. Arról igazán nem tehetett, hogy hivatása teljesítése közben fölfalta a róka. A szomszéd falu tyúkjainak panaszát kivizsgálni ment hozzá a nyúl. A kivizsgálás amúgy sikerrel végződött. A tyúkok soha többé nem tettek panaszt a róka ellen.

Mindenki igazsága

Az állatok elhatározták, hogy gyűlést tartanak és szigorú törvényt hoznak, amit mindenkinek be kell tartani. Mert az mégsem járja, hogy mindenki a saját törvényei szerint él. Ennek véget kell vetni, békesség és megértés legyen, rend uralkodjék a világon.

A felhívást a bagoly tette közzé, ő volt az egyetlen, aki írni tudott. Felírta hát a kéménybe korommal. A kihirdetett időpontban meg is jelentek az állatok a nagy tisztáson. Mindenki ott volt, kivéve aki nem. A giliszta például azért nem, mert nem tudott olvasni. A hal pedig azért, mert a gyűlést a szárazföldön tartották. Egy békát küldött el követségbe, de azt még útközben lenyelte a gólya.

A ravasz róka így okoskodott: „Ha nem veszek részt a gyűlésen, nem tudok a törvényről, s ha nem ismerem a törvényt, akkor nem is tudom betartani, bármennyire is szeretném. Úgy tesztek hát, mint aki semmit sem tud az egésztől.”

A bolhának is jobb dolga akadt, mint a gyűlés, egy kövér emberen vigyázott a bolhák jó hírére. De azért voltak ott a tisztáson elegen.

Először Riska téhen emelkedett szólásra: - Múúú, múúú! - magyarázta könnyes szemmel az igás barmok szomorú sorsát. - Múúúú! - bögte el magát még egyszer keservesen, miközben farkával agyoncsapott egy bögölyt, mely a tomporán hallgatózott, mindenről megfélelkezve.

- Mit mond, mit mond? - cincogott a kiséger, de a farkas, akihez a kérdést intézte, rá se hederített. A kakast bámulta árgus szemekkel.

- Nyihaha, nyihahaha! - panaszkodott a ló. - Egyetértek ugyan az előttem szólóval, de azért akkor is nyihaha!

- Mek, mek, mek! - replikázott a kecske. - Lehet, hogy múú, lehet, hogy nyihaha, de szerintem sokkal inkább mek, mek, mek! A kecske talán nem is állat?

- Na és mikor beee? - kiáltott közbe a birka, de a többiek lehurrogták, várjon a sorára.

- Mert a mek, mek, mek mégiscsak mek mek mek! - fűzte tovább a szót a kecske és szív-facsaró beszédet rögtönzött a jövőről, amelynek útját tövisek helyett káposztalevelekkel kell teleszórni.

- Iá, iá! - helyeselt nagy hangon a szamár, bár nem tudta miről van szó, de nem akart ostobának látszani.

A kakas olyan hangosat kukorékolt, hogy a nyuszi ijedtében a sündisznóra ugrott.

- Kukurikúúú, kukurikúúú! - harsogta a kakas, szárnyával szélesen hadonászva. - Húslevesben végezni talán olyan nagy gyönyörűség? - mondta, s öntudatosan lépegetett lefelé az emelvényről. A tyúkok hangosan megtapsolták. Csak az öreg kendermagos tyúk motyogta maga elé bosszúsan, kot, kot, kot, de hát senki se hallotta.

- Mit mondott? - kérdezte csengő fülekkel a kiséger a másik szomszédjától, a süketfajdtól, de választ most sem kapott. Közben már a kutya szónokolt: - Vaúú, vaúúú! - A macska, aki kissé elszunyókált, fölriadt álmából a csaholásra, ijedtében fölszaladt a legközelebbi fára. Ott már biztonságban érezte magát, s hangos nyávogásba fogott, mint akinek beszorult a farka.

- Vaúú, vaúúú! - mondta a magáét a kutya.

- Miaúú, miaúú! - mondta a magáét a macska.

Hirtelen őrült hangzavar támadt. Minden állat mondott valamit, fennhangon bizonygatta a saját igazát.

- Múúú!

- Nyihaha!

- Beee!

- Mek, mek, mek!

- Iá, iá!

- Kukurikúúú!

- Kár, kár, kár!

- Krú, krú, krú!

Visszhangzott belé az erdő. A bagoly vadul rázta a csengőt, hogy a gyűlést berekessze, de senki se figyelt rá. A nagy felfordulást kihasználva a farkas nyakon csípte a kakast, s elrohant vele. Csak a kiséger vette észre, de ő úgy megijedt, hogy belebújt a legelső egérlyukba.

A bagoly hazarepült és azon töprengett, vajon mi az igazság. Ezen törte a fejét holdfényes éjszakákon. Egyszer csak fölkiáltott: - Húúú, megvan, húú!

És azontúl huhogott minden éjjel, hiszen tudta, hogy az igazságot kürtöli világgá.

Levélke

Közeledett a karácsony. A gyerekek éjszakánként már hallani vélték az angyalok szárnyshangját, a közeledő szán csengőjét, a szánét, amelyen a Jézuska hozza a karácsonyfát és az ajándékokat.

Hogy a Jézuska ne feledkezzen meg a dologról, levelet írtak neki. Lányom szép pufók betűivel alvóbabát kért, Lurkó, mert írni még nem tudott, rajzban közölte kívánságát: egy kalitkát rajzolt, benne madár pompázott. A biztonság kedvéért nővérevel ráíratta: KANÁRI.

Miért, miért nem, a Jézuska engem bízott meg a kalitka és a kanári beszerzésével.

Sose felejtem el azt a karácsonyt. Lurkó hajnalig nem bírt elaludni, nem tudott betelni a kanári szépségével. Mi tagadás, gyönyörű madár volt: a hasa alatt élénksárga, a szárnya és a háta levélzöld. Hegyes kis csőrével füttyentett párat, mintegy próbaképp.

„Hallottátok, nekem füttyült!” - örvendezett Lurkó. Nővére vitatta ezt, legalább egy füttyre igényt tartott ő is. „Jut is, marad is!” - mondtam békítőleg, s duzzogva bár, mindketten bele-törődtek, hogy a kanári mindenkinek füttyül. Lurkó Levélkének keresztelte füttyös madarát. Illett hozzá ez a név.

Levélke életünk része lett. Reggelente az ő vidám hangjára ébredtünk.

Lurkó szorgalmasan adta neki az enni- és innivalót, naponta kitakarította a kalitkát, amit puha fűvel bélelt. Nincs rá jobb szó, kényeztette az ő kedves kismadarát. Levélkének jobb dolga volt, mint a török császárnak, pedig hát tudnivaló, hogy annak igen jó dolga van. Hanem a szabadságot semmi sem pótolhatja, a kalitkarácsok beárnyékolják egy madár életét. Lurkó olykor kinyitotta a kalitka ajtaját, Levélke szabadon röpködhetett a szobában, de csak a szobában, az ablak ilyenkor mindig csukva volt, hiszen Levélke odakint hamarosan elpusztult volna. Legszívesebben az ablak kilincsén időzött, az üvegen át messzire látott. Megbámulta a házakat, a tovasuhanó autókat, a siető embereket és szárnyas testvéreit, a varjakat, galambokat és verebeket. És a rigókat, akik olyan szépen tudnak énekelni, mint ő. Néha a tévé előtt a fotel támláján ült, érdeklődve nézte a képernyőt, közben nagyokat füttyentett, mintha azt mondta volna: „Ez igen, ez már döfi!”

Levélkével élet költözött a házba, erdők és rétek üzenetét hozta, az egymást váltó évszakokét, kiszínezte egyhangú, sötét hétköznapjainkat.

Nyáron, amikor a gyerekek nyaralni mentek nagyiékhoz, Lurkó szigorú utasításokat adott Levélkére vonatkozóan: „A magot nehogyan elfeledd! Minden nap adjál neki friss vizet!”

„Nyugodt lehetsz, Levélke semmiben sem fog hiányt szenvedni!” Bármit megígértem volna, csak hogy ne vigye magával a madarat. Csak nehezen tudtam erről a szándékáról lebeszélni. Egyébiránt Levélke ott volt az én szívem csücskében is.

Álltam a szavam, minden reggel friss vizet töltöttem az ivóedénybe, a magról sem feledkeztem meg, s a fűvet is naponta cseréltem a kalitkában, ahogy azt Lurkó előírta.

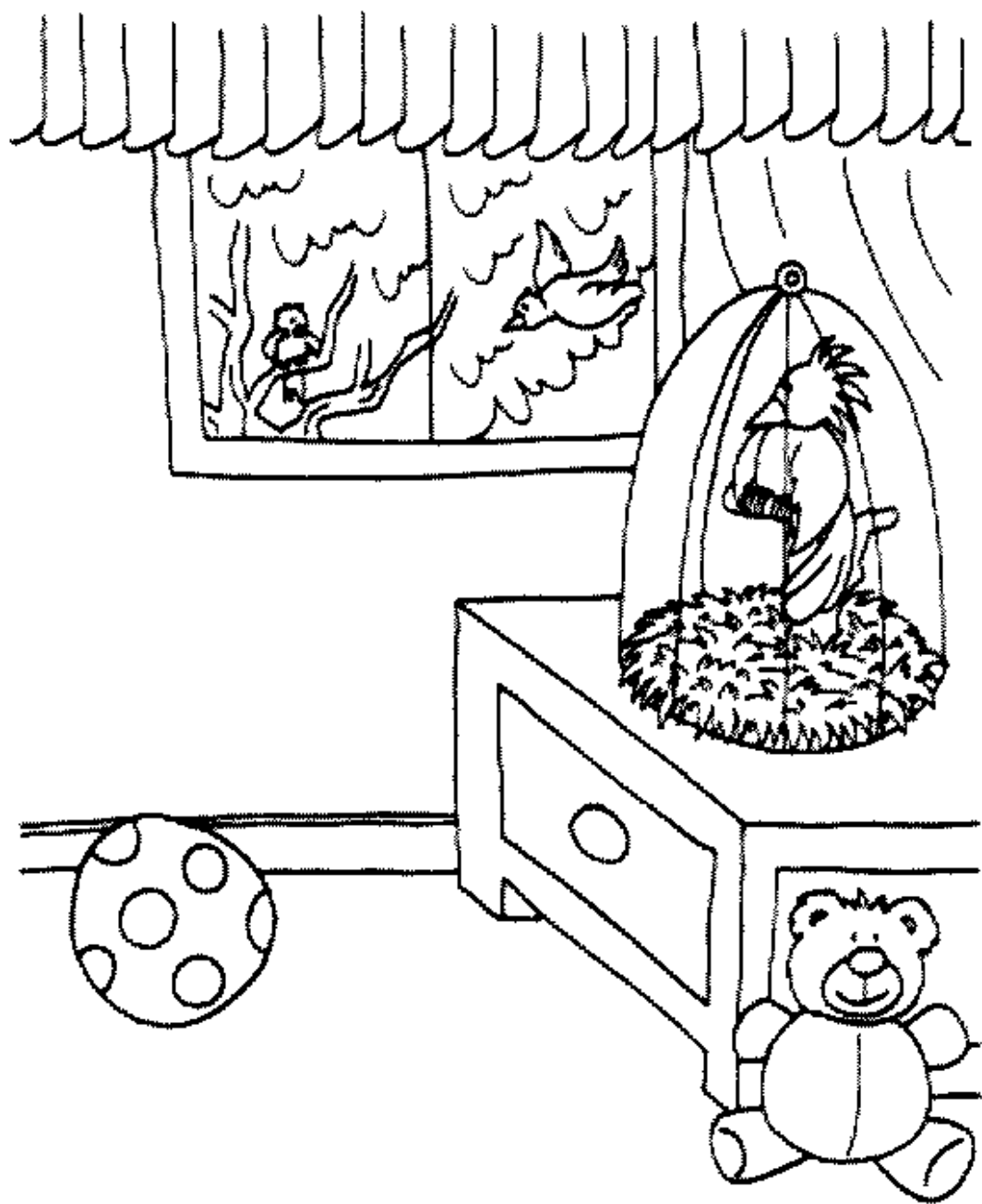
Kezdetben nem is volt semmi baj: Levélke vidáman füttyörészett, ugrált, röpködött, mint azelőtt. Először a füttyülést hagyta el. Néhány nap múlva már az eleséghez sem nyúlt, csak gubbasztott szomorúan a ketrec alján. Hiába nyitottam ki az ajtót, nem volt kedve repülni. Talán kicsi gazdája után vágyakozott? Ki tudná megmondani, mi lakozik egy törékeny kismadár fejecskéjében!

Végül teljesen elhagyta az ereje, még a fejét sem mozdította. Hiábavaló volt minden erőfeszítésem, Levélkét egy reggel kihülve találtam. Piciny teste most még kisebbnek látszott, könnyű volt, szinte súlytalan. Tetemét egy dobozba tettem és elástam egy juharfa alá a házunk előtt, ahol feketerigók fújják reggeltől estig. Nem tudtam, milyen végtisztesség kívánatik egy madárnak, de azt hiszem helyesen cselekedtem, amikor illendően eltemettem.

Sajnáltam szegénykét s hiányzott is, úgy a szívemhez nőtt már, de szomorúságomon túlnőtt a nyugtalanság, mit mondok majd Lurkónak?

Rögtön Levélkéről érdeklődött. - Elrepült - mondtam szégyenkezve. - Nyitva felejtettem az ablakot és huss, elrepült.

Tízszer is el kellett mondanom, hogyan történt, a legapróbb részletekről is kifaggatott. Néha már azon a ponton voltam, hogy megmondom az igazat, de nem akartam a lelkébe gázolni. Nagyon szomorú lett, kibuggyantak a könnyei. Azok a kövér könnycseppek, amilyeneket csak a gyermeki fájdalom tud hizlalni. Szemrehányóan nézett rám. Látod, ha megengeded, hogy magammal vigyem, másképp történt volna! Valami ilyesmi volt kiolvasható a tekintetéből. De azért láttam rajta, hogy még reménykedik, hogy Levélke egyszer visszajön. Nyitva tartja az ablakot, az üres kalitka is ott van a falon, a gazdáját várja, a gazdáját, aki, én tudom, már nem jöhet soha többé.

Lóherék

Lilla jele az oviban a lepke. A tarka lepke. Olyan, mint a virág, amelyik tud repülni. Az óvodai jel nem tud repülni, de ettől még nagyon szép lepke. Bizony, Ákos is megirigyelte, pedig még nem is látta, csak Lilla mesélte el neki nagy tarka szárnyait. Mint két óriási virágszirom. Ákosnak bögre a jele, nem mondom, szép tud lenni egy pöttyös bögre is, de egy tarka lepke, na igen, egy tarka lepke mégiscsak tarka lepke.

Nyáron, amikor festették az óvodát, Lillát elvitték a szülei vidékre, nagyiékhoz. Hogy ennek ki örült jobban, Lilla vagy nagyiék, nem lehet tudni. Mindenesetre volt nagy öröm a háznál.

- Hány éves vagy? - kérdezte egyszer nagyapa váratlanul, éhgyomorral Lillától.

- Nagyapa, hogy te milyen buta vagy, még azt se tudod, hány éves vagyok!

- De tudom, csak kíváncsi voltam, te tudod-e.

- Tudom hát! Fél négy éves vagyok.

- Négy és fél évest akartál mondani, ugye?

- Nem, fél négyet! Hároméves már elmúltam, de még nem vagyok négy.

- Ja, vagy úgy! - mondta elismerően nagyapa.

- És te hány éves vagy? - szegezte a kérdést nagyapa mellének Lilla. - Mert te is éves vagy, nemcsak én!

- Én bizony már ötvenéves vagyok - mondta kissé szomorúan nagyapa.

- De hiszen annyi év nincs is! - kezdte számolgatni hitetlenkedve pici ujjait Lilla.

Nagyapa elnevette magát és megengedte, hogy kis unokája fölmenjen vele a padlásra, ahol annyi, de annyi különleges dolog található. Itt teljesít őrszolgálatot Ödönke, nagyiék macskája. Szerencsére Lilla egyetlen egérrel sem találkozott, de azért egy pillanatra sem engedte el a nagyapa kezét.

Nagyi palacsintát sütött délután. Én még olyan gyerekről nem hallottam, aki nem szereti a palacsintát. Lilla fülig lekváros volt, amikor nagyapa egy csokor vadvirággal tért haza a mezőről. Ebből is látható volt, hogy nagyapa szereti őt, még akkor is, ha egyedül nem engedi a mezőre.

- Nézd meg inkább a kismalacot! - szokta mondani nagyapa, és Lilla már szalad is a kis láboscával, lötyög belőle a tej. A kunkori farkú mohó, nem bírja kivárni, kidönti az edényt Lilla kezéből. Visítanak mind a ketten.

Reggelente nagyi ébresztette puszival, vagy a kakas hangos kukorékolással. Boltba mentek, friss kenyeret vettek, meg ami kellett.

Lilla nagyon jól érezte magát nagyiéknál, a három hét hamar elrepült. Elérkezett a búcsú pillanata. Lilla letépett az udvaron két szál lóherét.

- Egyet nektek adok nagyi, hogy ha majd ránéztek, eszetekbe jussak, amikor már nem leszek itt. A másikat pedig elviszem, hogy mindig eszembe jussatok, amikor otthon rápillantok.

Nagyiék a szemüket törölgették. Talán az udvarról kitolató autó kipufogógáza tette, talán más. Könny csillogott a két kis öreg szeme sarkában.